

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1966-1967.

21 DECEMBER 1966.

Commissie voor de Europese Zaken (1).

VERSLAG

voor de Commissie voor de Europese Zaken, uitgebracht door de heer A. De Gryse, over de werkzaamheden van het Europese Parlement tijdens de periode van 1 mei 1965 tot 30 april 1966 en over de activiteit van de Belgische afvaardiging (Rgt. art. 83, n° 5).

DAMES EN HEREN,

Krachtens artikel 22 van het verdrag E.G.K.S. en artikelen 139 Verdrag E.E.G. en 109 Verdrag Euratom komt het Europese Parlement van rechtswege op de tweede dinsdag in mei en op de derde dinsdag in oktober bijeen, doch krachtens artikelen 3, 4 en 7 van het Reglement van het Europese Parlement worden bij het begin van de na de eerste maart van elk jaar geopende zitting de geloofs-brieven van de afgevaardigden onderzocht en het Bureau van het Parlement bij geheime stemming gekozen; de jaarlijkse zitting wordt dus in maart geopend.

Het Europese Parlement houdt gewoonlijk een zitting voor de duur van een week in maart, in mei, in juni, in oktober, in november en januari, hetzij zes zittingen per jaar. Bovendien houdt het in september een tweedaagse gezamenlijke vergadering met de Raadgevende vergadering van de Raad van Europa. Tijdens deze zitting wordt door het Europese Parlement aan de Raadgevende Vergadering verslag uitgebracht over zijn activiteit. Dit verslag loopt gewoonlijk over de periode van 1 mei tot 30 april.

(1) Samenstelling van de Commissie:

Voorzitter: de heer Scheyven.

A. — Leden: de heren Decker, Dewulf, Gribomont, Henckens, Lefèvre (Th.), Otte, Scheyven, Tindemans, Van Mechelen. — Bary, Boel, Cools (J.), Craeybeckx, Cudell, Fayat, Glinne, Paque (Simon). — Corbeau, Herbage, Kempinaire, Lerouge, Van Lidth de Jeude. — Van der Elst.

B. — Plaatsvervangers: de heren Califice, De Vlies, Remacle, Verhenne, Wirix. — Danschutter, Mathys, Simonet, Vandenhove. — Mergam, Picron, Piron. — Babylon.

Zie:

267 (1965-1966): n°s 1 en 2.

Chambre des Représentants

SESSION 1966-1967.

21 DÉCEMBRE 1966.

Commission des Affaires européennes (1).

RAPPORT

fait à la Commission des Affaires européennes par M. A. De Gryse sur l'activité du Parlement européen au cours de la période du 1er mai 1965 au 30 avril 1966 et sur l'activité de la délégation belge (Rgt. art. 83, n° 5).

MESDAMES, MESSIEURS.

Aux termes de l'article 22 du Traité instituant la C.E.C.A., de l'article 139 du Traité instituant la C.E.E. et de l'article 109 du Traité instituant l'Euratom, le Parlement européen se réunit de plein droit le deuxième mardi de mai et le troisième mardi d'octobre, alors qu'en vertu des articles 3, 4 et 7 du Règlement du Parlement européen, la vérification des pouvoirs des délégués et l'élection du Bureau du Parlement au scrutin secret ont lieu au début de la session qui s'ouvre après le premier mars de chaque année; la session annuelle est donc ouverte en mars.

Le Parlement européen tient habituellement une session d'une durée d'une semaine au cours des mois de mars, mai, juin, octobre, novembre et janvier, soit six sessions par an. En outre, il tient en septembre une réunion commune de 2 jours avec l'Assemblée consultative du Conseil de l'Europe. Au cours de cette session, le Parlement européen fait rapport sur son activité à l'Assemblée consultative. Ce rapport couvre d'habitude la période du 1er mai au 30 avril.

(1) Composition de la Commission:

Président: M. Scheyven.

A. — Membres: MM. Decker, Dewulf, Gribomont, Henckens, Lefèvre (Th.), Otte, Scheyven, Tindemans, Van Mechelen. — Bary, Boel, Cools (J.), Craeybeckx, Cudell, Fayat, Glinne, Paque (Simon). — Corbeau, Herbage, Kempinaire, Lerouge, Van Lidth de Jeude. — Van der Elst.

B. — Suppléants: MM. Califice, De Vlies, Remacle, Verhenne, Wirix. — Danschutter, Mathys, Simonet, Vandenhove. — Mergam, Picron, Piron. — Babylon.

Voir:

267 (1965-1966): n°s 1 et 2.

De vorige verslaggevers van uw Commissie, die door de band hun technische gegevens aan de verslagen van het Europees Parlement aan de Raadgevende Vergadering hebben ontleend, hebben dan ook deze tijdsindeling voor de bespreking van de activiteiten van het Europees Parlement aangenomen [zie verslag van de heer Janssens, n° 662 (1963-1964), en verslag van de heer Radoux, n° 893/4 (1964-1965)]. Uw verslaggever wenst deze traditie voort te zetten en neemt zich voor een overzicht te geven over de jongste periode gaande van 1 mei 1965 tot 30 april 1966.

*
**

Het verslag, dat zo synthetisch mogelijk zal worden gehouden, is ingedeeld als volgt :

I. — Een korte inleiding over de institutionele rol van het Europees Parlement.

II. — Een samenvatting van de werkzaamheden van het Europees Parlement tijdens de verslagperiode, met nadruk op het aandeel dat de Belgische afgevaardigden hieraan hebben genomen.

III. — Enkele beschouwingen over de toekomstperspectieven van het Europees Parlement.

*
**

Vooraf brengen wij hieronder de samenstelling in herinnering van de Belgische afvaardiging in het Europees Parlement. De Belgische delegatie bestaat uit 7 kamerleden en 7 senatoren, overeenkomstig de sterkte van de politieke fracties sinds de verkiezingen van 23 mei 1965 als volgt verdeeld: 6 C.V.P.-leden, 4 B.S.P.-leden en 4 P.V.V.-leden. De aanwijzing geschiedde in de Kamer op 30 juli en in de Senaat op 7 juli 1965.

1. *Breyne, Gustaaf*. — Kamerlid (B.S.P.) :
Lid van de socialistische fractie.
Lid van de Commissie voor de landbouw en voor de interne markt.
2. *De Clercq, Paul*. — Kamerlid (P.V.V.) :
Lid van de liberale fractie en geestverwanten.
Lid van de Commissie voor het vervoer en van de Commissie voor onderzoek en cultuur.
3. *De Gryse, Albert*. — Kamerlid (C.V.P.) :
Ondervoorzitter van de christen-democratische fractie.
Lid van de politieke Commissie, van de Commissie voor de buitenlandse handel en van de Commissie voor het vervoer.
4. *Dehousse, Fernand*. — Senator (B.S.P.) :
Lid van de socialistische fractie.
Lid van de politieke Commissie, van de juridische Commissie en van de Commissie voor begrotingen en administratie.
Gedurende de ministeriële ambtsperiode van de heer Dehousse (28 juli 1965 tot 19 maart 1966) heeft de Senaat op voorstel van de B.S.P. fractie de heer P. Vermeylen aangewezen.
5. *De Winter, Emiel*. — Senator (C.V.P.) :
Lid van de christen-democratische fractie.
Lid van de Commissie voor de interne markt en van de economische en financiële Commissie.

Les précédents rapporteurs de votre Commission, qui ont, en général, emprunté leurs informations techniques aux rapports du Parlement européen à l'Assemblée consultative, ont suivi le même ordre des travaux pour la discussion des activités du Parlement européen [voir le rapport de M. Janssens, n° 662 (1963-1964), ainsi que le rapport de M. Radoux, n° 893/4 (1964-1965)]. Votre rapporteur désire continuer cette tradition et se propose de vous donner un aperçu portant sur la période la plus récente qui va du 1er mai 1965 au 30 avril 1966.

*
**

Le rapport, qui sera rendu aussi succinct que possible, se subdivise comme suit : -

I. — Brève introduction relative au rôle institutionnel du Parlement européen.

II. — Résumé des travaux du Parlement européen au cours de la période sous revue, particulièrement sous l'angle de la part que les délégués belges y ont prise.

III. — Quelques considérations sur les perspectives d'avenir du Parlement européen.

*
**

Rappelons tout d'abord quelle était la composition de la délégation belge au Parlement européen. La délégation belge se compose de 7 députés et de 7 sénateurs, répartis, selon l'importance des groupes politiques après les élections du 23 mai 1965, en 6 membres du P.S.C., 4 du P.S.B. et 4 du P.L.P. Ils ont été désignés par la Chambre le 30 juillet et par le Sénat le 7 juillet 1965.

1. *Breyne, Gustaaf*. — Député (P.S.B.) :
Membre du groupe socialiste.
Membre de la Commission de l'agriculture et du marché intérieur.
2. *De Clercq, Paul*. — Député (P.L.P.) :
Membre du groupe des libéraux et apparentés.
Membre de la Commission des transports et de la Commission pour la recherche et la culture.
3. *De Gryse, Albert*. — Député (P.S.C.) :
Vice-Président du groupe démocrate-chrétien.
Membre de la Commission politique, de la Commission du commerce extérieur et de la Commission des transports.
4. *Dehousse, Fernand*. — Sénateur (P.S.B.) :
Membre du groupe socialiste.
Membre de la Commission politique, de la Commission juridique et de la Commission des budgets et de l'administration.
Sur la proposition du groupe socialiste, le Sénat a désigné M. P. Vermeylen pour la durée des fonctions ministérielles de M. Dehousse (28 juillet 1965 au 19 mars 1966).
5. *De Winter, Emiel*. — Sénateur (P.S.C.) :
Membre du groupe démocrate-chrétien.
Membre de la Commission pour le marché intérieur et de la Commission économique et financière.

6. *Dupont, Joseph.* — Kamerlid (C.V.P.) :
Lid van de christen-democratische fractie.
Lid van de Commissie voor de landbouw en van de economische en financiële Commissie.
7. *Hougardy, Norbert.* — Senator (P.V.V.) :
Ondervoorzitter van de liberale fractie en geestverwanten.
Ondervoorzitter van de politieke Commissie, lid van de economische en financiële Commissie en van de Commissie voor de energie.
8. *Leemans, Victor.* — Senator (C.V.P.) :
Ondervoorzitter van de christen-democratische fractie.
Lid van de Commissie voor de interne markt, van de Commissie voor de energie en van de Commissie voor begrotingen en administratie.
De heer Leemans werd op 24 september 1965 gekozen tot voorzitter van het Europese Parlement, om het mandaat te beëindigen van de heer J. Duvieusart, die op 20 maart 1964 tot voorzitter was gekozen, doch zijn ambt had neergelegd ingevolge zijn beslissing zich niet meer kandidaat te stellen voor de Belgische Senaat.
De heer Leemans oefende zijn mandaat van voorzitter uit tot de aanvang van het zittingsjaar 1966-1967, d.i. tot 7 maart 1966, tijdstip waarop zijn mandaat verstreek.
9. *Lefebvre, René.* — Kamerlid, Minister van Staat (P.V.V.) :
Lid van de liberale fractie en geestverwanten.
Lid van de Commissie voor de buitenlandse handel.
De heer Lefebvre René heeft de heer Van Offelen opgevolgd, die op 19 maart 1966 tot Minister van Economische Zaken en Energie benoemd werd.
10. *Merchiers, Laurent.* — Senator (P.V.V.) :
Lid van de liberale fractie en geestverwanten.
Lid van de sociale Commissie, van de juridische Commissie en voorzitter van de Commissie voor associatie.
11. *Moreau de Melen, Henri.* — Senator (C.V.P.) :
Lid van de christen-democratische fractie.
Lid van de Commissie voor onderzoek en cultuur en ondervoorzitter van de Commissie voor associatie.
12. *Pètre, René.* — Kamerlid (C.V.P.) :
Lid van de christen-democratische fractie.
Lid van de sociale Commissie, van de Commissie voor de samenwerking met landen in ontwikkeling en van de Commissie voor de bescherming van de gezondheid.
13. *Toubeau, Roger.* — Kamerlid (B.S.P.) :
Lid van de socialistische fractie.
Lid van de Commissie voor de buitenlandse handel en ondervoorzitter van de Commissie voor de energie.
14. *Trocllet, Léon-Eli.* — Senator (B.S.P.) :
Ondervoorzitter van de socialistische fractie.
Voorzitter van de sociale Commissie.
Lid van de Commissie voor de samenwerking met landen in ontwikkeling en van de Commissie voor de bescherming van de gezondheid.
6. *Dupont, Joseph.* — Député (P.S.C.) :
Membre du groupe démocrate-chrétien.
Membre de la Commission de l'agriculture et de la Commission économique et financière.
7. *Hougardy, Norbert.* — Sénateur (P.L.P.) :
Vice-Président du groupe des libéraux et apparentés.
Vice-Président de la Commission politique, membre de la Commission économique et financière et de la Commission de l'énergie.
8. *Leemans, Victor.* — Sénateur (P.S.C.) :
Vice-Président du groupe démocrate-chrétien.
Membre de la Commission pour le marché intérieur, de la Commission de l'énergie et de la Commission des budgets et de l'administration.
Le 24 septembre 1965, M. Leemans a été élu président du Parlement européen, pour terminer le mandat de M. J. Duvieusart, qui, élu à la présidence le 20 mars 1964, avait renoncé à ses fonctions à la suite de sa décision de ne plus présenter sa candidature à un siège au Sénat belge.
M. Leemans a exercé ses fonctions de président jusqu'au début de la session 1966-1967, c'est-à-dire jusqu'au 7 mars 1966, date à laquelle son mandat a pris fin.
9. *Lefebvre, René.* — Député, Ministre d'Etat (P.L.P.) :
Membre du groupe des libéraux et apparentés.
Membre de la Commission du commerce extérieur.
M. Lefebvre René a succédé à M. Van Offelen, qui avait été nommé Ministre des Affaires économiques et de l'énergie à la date du 19 mars 1966.
10. *Merchiers, Laurent.* — Sénateur (P.L.P.) :
Membre du groupe des libéraux et apparentés.
Membre de la Commission sociale, de la Commission juridique et président de la Commission d'association.
11. *Moreau de Melen, Henri.* — Sénateur (P.S.C.) :
Membre du groupe démocrate-chrétien.
Membre de la Commission pour la recherche et la culture et vice-président de la Commission d'association.
12. *Pètre, René.* — Député (P.S.C.) :
Membre du groupe démocrate-chrétien.
Membre de la Commission sociale, de la Commission pour la coopération avec les pays en voie de développement et de la Commission pour la protection sanitaire.
13. *Toubeau, Roger.* — Député (P.S.B.) :
Membre du groupe socialiste,
Membre de la Commission du commerce extérieur et vice-président de la Commission de l'énergie.
14. *Trocllet, Léon-Eli.* — Sénateur (P.S.B.) :
Vice-Président du groupe socialiste,
Président de la Commission sociale,
Membre de la Commission pour les pays en voie de développement et de la Commission pour la protection sanitaire.

HOOFDSTUK I.

Overzicht van de institutionele rol
van het Europese Parlement.

Het Europese Parlement is de Europese vergadering met de verst reikende bevoegdheid. Dit is te verklaren door het feit dat dit Parlement in het door het Verdrag van Rome communautaire systeem geïntegreerd is, en aldus in de besluitvorming van de akten van de Europese Economische Gemeenschap op een organieke wijze is betrokken. Menigvuldige bepalingen van de twee verdragen van Rome (E.E.G. en Euratom) en van Parijs (E.G.K.S.) voorzien in de verplichte raadpleging van « de Vergadering » (d.i. van het Europese Parlement).

Terwijl de afgevaardigden in de Raadgevende Vergadering en in de Vergadering van de W.E.U. in alfabetische rangorde geplaatst zijn, omdat er geen politieke fractievorming is (in de Raadgevende Vergadering komt alleen soms de tegenstelling tussen de landen van de Euromarkt en de landen van de Europese Vrijhandelsassociatie tot uiting), zijn de afgevaardigden bij het Europese Parlement op hechte wijze gegroepeerd in vier politieke fracties (van rechts naar links: de Europese democratische Unie (Gaulisten), de fractie van de liberalen en aanverwanten, de christen-democratische fractie en de socialistische fractie). Het loont wel de moeite even dieper in te gaan op de bevoegdheden van het Europese Parlement. Krachtens artikel 144 van het E.E.G.-Verdrag en artikel 114 van het Euratom-Verdrag is de executieve Commissie verantwoordelijk voor het Europese Parlement — een motie van afkeuring kan met een meerderheid van twee derden der uitgebrachte stemmen en tevens bij meerderheid van de leden van de Vergadering aangenomen worden. In dat geval is de Commissie tot collectief aftreden gedwongen. Krachtens artikel 24 van het E.G.K.S.-Verdrag bezit het Parlement dezelfde bevoegdheid t.o.v. de Hoge Autoriteit, al kan de motie van afkeuring slechts worden ingediend ter gelegenheid van het jaarlijks algemeen verslag, dat door deze Autoriteit aan het Parlement voorgelegd wordt.

Voor het Europese Parlement zijn het dus de leden van de Europese executieve organen die het beleid van de gemeenschappen komen verdedigen, ieder op hun eigen bevoegdheidsgebied, zoals de ministers in een nationaal parlement.

Dit verklaart waarom de executieve organen van de drie Gemeenschappen eraan houden het Europese Parlement zoveel mogelijk bij hun initiatieven te betrekken, ook buiten de door de Verdragen uitdrukkelijk bepaalde gevallen, waarin het advies van het Parlement ingewonnen moet worden. Van zijn kant streeft het Europese Parlement naar voortdurende uitbreiding van zijn bevoegdheid, zowel kwantitatief als kwalitatief, en een recente poging hiertoe ligt in iedereen's geheugen. Volgens het E.E.G.-Verdrag is de bevoegdheid van het Parlement louter raadgevend, zelfs in begrotingszaken. De door het Verdrag bepaalde gevallen, waarin de Raad slechts « na raadpleging van de Vergadering » kan beslissen zijn nochtans niet gering in aantal (zie bv. artikelen 7, 14, 43, 54, 56, 57, 63, 75, 87, 100, 106, 126, 127, 201, 212, 228, 235, 236 en 238 van het E.E.G.-Verdrag).

De procedure verloopt aldus: de voorstellen gaan uit van de Commissie, die het stuwend orgaan is van de Gemeenschap en het Europese beleid op collegiale wijze voert. Deze voorstellen worden aan de Raad voorgelegd, die ze, desgevallend, voor advies aan het Europese Parlement overzendt.

CHAPITRE I.

Aperçu du rôle institutionnel du Parlement européen.

Le Parlement européen est l'assemblée européenne qui est dotée de la compétence la plus étendue. Ceci s'explique en raison du fait que ce Parlement est intégré dans le système communautaire prévu par le Traité de Rome et qu'il est ainsi associé organiquement à la genèse des décisions relatives aux actes de la Communauté Economique Européenne. De nombreuses dispositions des deux traités de Rome (C.E.E. et Euratom) ainsi que de celui de Paris (C.E.C.A.) prévoient l'obligation de consulter « l'Assemblée » (c'est-à-dire du Parlement européen).

Alors que les délégués à l'Assemblée consultative et à l'Assemblée de l'U.E.O. sont classés par ordre alphabétique, parce que ces assemblées ne connaissent pas les groupes politiques (seule se manifeste parfois, à l'Assemblée consultative, l'opposition entre les pays du Marché Commun et ceux de l'Association Européenne de Libre Echange), les délégués au Parlement européen sont étroitement groupés en quatre groupes politiques (de droite à gauche: l'Union démocratique européenne (gaullistes), le groupe des libéraux et apparentés, le groupe démocrate-chrétien et le groupe socialiste). Il n'est pas dépourvu d'utilité de s'appesantir quelque peu sur les pouvoirs du Parlement européen. En vertu de l'article 144 du Traité instituant la C.E.E. et de l'article 114 du Traité instituant l'Euratom, la Commission exécutive est responsable devant le Parlement européen: une motion de censure peut être adoptée à la majorité des deux tiers des voix exprimées ainsi qu'à la majorité des membres qui composent l'Assemblée. La Commission est, dans ce cas, contrainte à une démission collective. Aux termes de l'article 2 du Traité de la C.E.C.A. le Parlement dispose d'un pouvoir identique vis-à-vis de la Haute Autorité, bien que le dépôt de la motion de censure ne puisse intervenir qu'à l'occasion de la présentation par cette Autorité du rapport général annuel au Parlement.

Ce sont donc les membres des organes exécutifs européens qui viennent défendre la politique des communautés devant le Parlement européen, chacun dans le domaine de ses compétences, comme le font les ministres devant un parlement national.

Ce fait explique pourquoi les organes exécutifs des trois Communautés tiennent à ce que le Parlement européen soit associé autant que possible à leurs initiatives et ce même dans des cas qui ne sont pas prévus expressément dans les traités et dans lesquels l'avis du Parlement doit être demandé. De son côté, le Parlement européen cherche continuellement à étendre ses pouvoirs, tant qualitativement que quantitativement et tout le monde se rappellera une tentative récente en ce sens. Selon le Traité instituant la C.E.E., la compétence du Parlement est purement consultative même dans des questions budgétaires. Les cas prévus par le Traité dans lesquels le Conseil ne peut arrêter des dispositions qu'« après avoir consulté l'Assemblée » ne sont pourtant pas en nombre négligeable (voir, par exemple, les articles 7, 14, 43, 54, 56, 57, 63, 75, 87, 100, 106, 126, 127, 201, 212, 228, 235, 236 et 238 du Traité instituant la C.E.E.).

La procédure se déroule comme suit: les propositions émanent de la Commission, qui est l'organe moteur de la Communauté et gère collégialement la politique européenne. Ces propositions sont soumises au Conseil, qui, le cas échéant, les renvoie pour avis au Parlement européen.

Dit Parlement formuleert, door bemiddeling van zijn commissies, zeer vaak amendementen op de voorstellen van de Commissie, die in het verslag van de bevoegde parlementaire commissie worden opgenomen. In de loop van deze parlementaire behandeling wordt er een voortdurende dialoog gevoerd tussen de leden van het Parlement en de leden van de Executieve Commissie. In een slotresolutie verzoekt het Parlement zijn voorzitter het verslag met de wijzigingsvoorstellen aan de Raad en aan de E.E.G.-Commissie te doen toekomen. Krachtens art. 149 van het Verdrag kan de Commissie haar oorspronkelijk voorstel wijzigen, zolang de Raad geen besluit heeft genomen, en de ervaring heeft uitgewezen, dat de Commissie dikwijls rekening houdt met de door het Parlement voorgestelde amendementen. De invloed van het Europese Parlement op de communautaire besluitvorming is dan ook niet gering.

De artikelen 189 van het E.E.G.-Verdrag en 161 van het Euratom-Verdrag sommen de verbindende besluiten op, die de Raad en in sommige gevallen, de executieve Commissies mogen uitvaardigen voor de vervulling van hun taak, en die dus in de vorm van ontwerpen ter advies van het Europese Parlement worden vorgelegd :

— *De verordening.* Dit besluit heeft een algemene strekking, het is verbindend in al zijn onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Op Europees vlak staat de verordening gelijk met een wet in de nationale rechtsorde.

— *De richtlijn.* Dit besluit is verbindend ten aanzien van het te bereiken resultaat voor elke lidstaat, waarvoor het bestemd is, doch aan de nationale instanties wordt de bevoegdheid gelaten vorm en middelen te kiezen.

— *De beschikking* is verbindend in al haar onderdelen voor degenen tot wie zij uitdrukkelijk is gericht.

De terminologie van de verbindende besluiten die door de Hoge Autoriteit van de E.G.K.S. worden genomen is verschillend. De artikelen 14 en 15 van het E.G.K.S.-Verdrag bepalen dat de Hoge Autoriteit beschikkingen van algemene of van individuele aard mag nemen, en aanbevelingen doen. De algemene beschikkingen staan gelijk met de reglementen van de E.E.G. en Euratom, de individuele beschikkingen met de beschikkingen van beide laatstgenoemde Gemeenschappen en de aanbevelingen met de richtlijnen.

HOOFDSTUK II.

De werkzaamheden van het Europese Parlement, en meer bepaald van de Belgische delegatie in dat Parlement, in de loop van het verslagjaar 1965-1966 (1).

Tijdens de verslagperiode heeft het Europese Parlement de volgende zittingen gehouden :

Zitting mei : 10-14 mei 1965;
Zitting juni : 14-18 juni 1965;
Zitting september : 24 september 1965;
Zitting oktober : 18-22 oktober 1965;
Zitting november : 23-26 november 1965;
Zitting januari : 18-21 januari 1966;
Zitting maart : 7-11 maart 1966;

(1) Voor de redactie van dit deel van het verslag heeft uw verslaggever zich vooral laten leiden door het verslag, door de heer Diomède Catroux namens het Europese Parlement uitgebracht voor de Raadgevende Vergadering van de Raad van Europa (*Document van het Europese Parlement*, n° 93, van 1 juli 1966).

Par l'entremise de ses commissions, ce Parlement présente très souvent des amendements aux propositions de la Commission, lesquels sont repris dans le rapport de la commission parlementaire compétente. Tout au long de cet examen parlementaire, se poursuit un dialogue ininterrompu entre les membres du Parlement et ceux de la Commission exécutive. Dans une résolution finale, le Parlement invite son président à faire parvenir le rapport ainsi que les propositions de modification au Conseil et à la Commission de la C.E.E. En vertu de l'article 149 du Traité, la Commission peut modifier sa proposition initiale tant que le Conseil n'a pas statué et l'expérience a démontré que la Commission tenait souvent compte des amendements proposés par le Parlement. L'influence du Parlement européen pour la procédure communautaire de décision n'est, dès lors, pas négligeable.

Les articles 189 du Traité instituant la C.E.E. et 161 du Traité instituant l'Euratom énumèrent les décisions obligatoires que le Conseil et, dans certains cas, les Commissions exécutives, peuvent prendre pour l'accomplissement de leur mission, et qui peuvent donc être soumis, sous forme de projets, à l'avis du Parlement européen :

— *Le règlement.* Cette décision a une portée générale, est obligatoire dans tous ses éléments et est directement applicable dans tout Etat membre.

Le règlement occupe, sur le plan européen, une place identique à celle de la loi dans le droit national.

— *La directive.* Cette décision lie tout Etat membre destinataire quant au résultat à atteindre, tout en laissant aux instances nationales la compétence quant à la forme et aux moyens.

— *La décision* est obligatoire en tous ses éléments pour les destinataires qu'elle désigne.

La terminologie des décisions obligatoires prises par la Haute Autorité de la C.E.C.A. est différente. Les articles 14 et 15 du Traité de la C.E.C.A. disposent que la Haute Autorité peut prendre des décisions de caractère général ou individuel et formuler des recommandations. Les décisions générales sont assimilées aux règlements de la C.E.E. et de l'Euratom, les décisions individuelles le sont aux décisions des deux Communautés précitées, les recommandations l'étant aux directives.

CHAPITRE II.

L'activité du Parlement européen et, plus particulièrement, de la délégation belge au sein de celui-ci au cours de l'année de référence 1965-1966 (1).

Au cours de la période de référence, le Parlement européen a tenu les sessions suivantes :

Session de mai : 10-14 mai 1965;
Session de juin : 14-18 juin 1965;
Session de septembre : 24 septembre 1965;
Session d'octobre : 18-22 octobre 1965;
Session de novembre : 23-26 novembre 1965;
Session de janvier : 18-21 janvier 1966;
Session de mars : 7-11 mars 1966.

(1) Pour la rédaction de la présente partie du rapport, votre rapporteur s'est largement inspiré du rapport de M. Diomède Catroux fait au nom du Parlement européen à l'Assemblée consultative du Conseil de l'Europe (*Document du Parlement Européen*, n° 93, du 1er juillet 1966).

In de hiernavolgende uiteenzetting zullen wij systematisch naar die zittingen verwijzen.

I. — De politieke toestand in de Gemeenschap.

Tijdens de overschouwde jaarperiode werden de politieke debatten in het Europese Parlement beheerst door de op 30 juni 1965 in de E.E.G. ontstane crisis.

Tijdens de zitting van mei 1965 had het Parlement de voorstellen die aanleiding zouden zijn tot de crisis, grondig onderzocht; het betreft hier de bekende voorstellen van de E.E.G.-Commissie aan de Raad in verband met de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, de eigen inkomsten van de Gemeenschap en de versterking van de bevoegdheden van het Europese Parlement.

Zoals de voorzitter van de E.E.G.-Commissie herhaaldelijk verklaarde, met name tijdens het op 20 en 21 oktober 1965 in het Europese Parlement gevoerde debat over de crisis, waren de voorstellen die achteraf als onbezonnen en zelfs als revolutionair zijn bestempeld, enkel de nauwgezette concretisering van de op 15 december 1964 door de Raad aan de Commissie gegeven opdracht in verband met de financiële landbouwregeling en de eigen inkomsten van de Gemeenschap en op 23 december 1963 in verband met de verruiming van de bevoegdheden van het Europese Parlement.

Tijdens het debat in voormelde meezitting hebben de voorzitters van de drie fracties, de christen-democratische, de liberale en de socialistische, de nadruk gelegd op de ondeelbaarheid van de drie voorstellen; de leden van de fractie der Europese Democratische Unie (Gaullisten) maakten voorbehoud en onthielden zich bij de stemming. Alle Belgische afgevaardigden hebben een goedkeurende stemming uitgebracht.

Wat in het bijzonder het Europese Parlement betreft, zij eraan herinnerd dat de voorstellen van de Commissie gericht waren op het sluiten van een verdrag tot wijziging van de artikelen 201 en 203 van het E.E.G.-Verdrag. Dit ontwerp-verdrag kende het Europese Parlement een beslissingsrecht toe in budgettaire aangelegenheden. Ingevolge de crisis van 30 juni 1965 is dit ontwerp, zoals bekend, weggelaten uit de nieuwe op 22 juli 1966 door de Commissie geformuleerde voorstellen.

Tijdens de oktober- en novemberzitting 1965 en de januarizitting 1966 is de crisis telkens ter sprake gebracht; tijdens de zitting in maart 1966 heeft het Parlement de resultaten besproken van de op 28 en 29 januari 1966 te Luxemburg gehouden buitengewone zitting van de Raad van Ministers.

Tijdens de oktoberzitting sloot het debat over de crisis aan bij de bespreking van het VIIIe algemeen verslag van de E.E.G.-Commissie, nadat de vergadering kennis had gekregen van de op 20 oktober 1965 door de Franse Minister van Buitenlandse Zaken Couve de Murville voor de Franse Assemblée nationale afgelegde verklaring. Vóór het Parlement heeft de voorzitter van de E.E.G.-Commissie, de heer Hallstein, de nieuwe voorstellen van de Commissie toegelicht, zoals die vervat zijn in het voormelde memorandum van de Commissie van 22 juli 1965; dat memorandum vormt de grondslag voor de uiteindelijk op 11 mei 1966 te Brussel gesloten overeenkomst in verband met de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, nadat door de eind januari van hetzelfde jaar te Luxemburg gesloten akkoorden de politieke hypotheek was gelicht die een bedreiging vormde voor het bestaan van de Gemeenschap.

Tijdens de novemberzitting is een debat gewijd aan de verklaring van de Vijf waarin Frankrijk aangezet wordt

Au cours de l'exposé qui suit, nous renverrons systématiquement à ces sessions.

I. — La situation politique de la Communauté.

Les débats politiques du Parlement européen pendant l'année de référence, furent dominés par la crise qui éclata le 30 juin 1965 au sein de la C.E.E.

Lors de la session de mai 1965, le Parlement avait consacré un examen approfondi aux propositions qui allaient déclencher la crise: les fameuses propositions de la Commission de la C.E.E. au Conseil relatives au financement de la politique agricole commune, aux ressources propres de la Communauté et au renforcement des pouvoirs du Parlement européen.

Comme l'a maintes fois déclaré M. Hallstein, président de la Commission de la C.E.E., notamment devant le Parlement lors du débat sur la crise les 20 et 21 octobre 1965, ces propositions qu'on a qualifiées plus tard de téméraires et même de révolutionnaires, ne faisaient que traduire scrupuleusement le mandat que le Conseil avait donné à la Commission le 15 décembre 1964 en ce qui concerne le règlement financier agricole et les ressources propres de la Communauté et le 23 décembre 1963 en ce qui concerne l'élargissement des pouvoirs du Parlement européen.

Lors du débat de la session de mai précitée, les présidents des trois groupes chrétien-démocrate, libéral et socialiste ont insisté sur l'indivisibilité des trois propositions; les membres du groupe de l'Union démocratique européenne (gaulliste) ont formulé des réserves et se sont abstenus au vote. Tous les représentants belges ont voté en faveur des propositions.

Rappelons, en ce qui concerne plus particulièrement le Parlement européen, que les propositions de la Commission prévoyaient la conclusion d'un traité portant modification des articles 201 et 203 du Traité de la C.E.E. Ce projet de traité accordait au Parlement européen un pouvoir de décision en matière budgétaire. On sait que suite à la crise du 30 juin, la Commission, dans ses nouvelles propositions du 22 juillet 1966, a abandonné ce projet.

Lors de ses sessions d'octobre et de novembre 1965 et de janvier 1966, la crise a été chaque fois évoquée; lors de sa session de mars 1966, le Parlement a examiné les résultats de la session extraordinaire du Conseil des Ministres de Luxembourg des 28 et 29 janvier 1966.

Lors de la session d'octobre, le débat sur la crise s'est greffé sur la discussion du VIIIe rapport général de la Commission de la C.E.E., alors que l'assemblée avait pris connaissance des déclarations de M. Couve de Murville, Ministre français des Affaires étrangères, prononcées le 20 octobre 1965 devant l'Assemblée nationale française. M. Hallstein, président de la Commission de la C.E.E. a développé les nouvelles propositions de la Commission contenues dans son memorandum du 22 juillet 1965, dont il a été question plus haut; c'est ce memorandum qui a servi de base aux accords sur le financement de la politique agricole commune qui sont finalement intervenus à Bruxelles le 11 mai 1966, après que les accords de Luxembourg de fin janvier de la même année eurent levé l'hypothèque politique qui menaçait l'existence de la Communauté.

Lors de la session de novembre, le débat a porté sur la déclaration des Cinq, incitant la France à reprendre sa

om nieuwe onderhandelingen aan te vatten en deel te nemen aan een buitengewone vergadering van de Raad van Ministers zonder de E.E.G.-Commissie.

Tijdens dit debat is het standpunt van de liberale fractie en geestverwanten vertolkt door de Belgische afgevaardigde P. De Clercq, die zich verheugde over de eensgezindheid van de Vijf, doch tevens als zijn mening te kennen gaf dat de crisis weldra tot het verleden zou behoren; daarbij richtte hij een strenge waarschuwing tot degenen die geneigd mochten zijn om de bruggen met de Franse partner zonder meer op te blazen.

Tijdens de januarizitting speelde het debat over de crisis zich af in het kader van het traditionele colloquium tussen het Parlement, de Raden en de Executieve Commissies van de Gemeenschappen over de toestand van deze laatste. Het debat van 20 januari 1966 had plaats tussen de twee buitengewone vergaderingen van de Raad van Ministers te Luxemburg op 17-18 en 28-29 januari 1966. De Luxemburgse minister-president en voorzitter van de Raad van Ministers, de heer P. Werner, gaf een uiteenzetting over de doeleinden die door de Vijf t.a.v. Frankrijk worden nagestreefd. In het debat voerden eveneens het woord de Nederlandse Minister van Buitenlandse Zaken Luns, de Duitse Staatssecretaris voor Buitenlandse Zaken Lahr, de Italiaanse Staatssecretaris voor Buitenlandse Zaken Storchi en, ten slotte, de Belgische Minister van Buitenlandse Zaken Spaak die er de nadruk op legde dat de Raad van Ministers als fundamentele doel nastreeft een einde te maken aan een crisis die een bedreiging vormt voor het bestaan en het wezen van de Gemeenschap; de heer Spaak onderstreepte andermaal de noodzaak om de economische ontwikkeling van de Gemeenschap te voltooiën door de politieke ontwikkeling ervan.

Tijdens het debat stelde de heer Van Offelen (P.V.V., België) de positieve factoren in het licht, die door de crisis niet zijn aangetast :

- de nieuwe vermindering met 10 % van de douanerechten binnen de Gemeenschap;
- de handhaving na 1 januari 1966 van het gemeenschappelijk buitentarief dat, gelet op de onderhandelingen i.v.m. de Kennedy-Ronde, met 20 % is verminderd, daar het G.B.T. gekoppeld is aan bedoelde onderhandelingen;
- de hervatting van de werkzaamheden der Zes, te Luxemburg.

In verband met die onderhandelingen onderstreepte hij dat er geen sprake kan van zijn de E.E.G.-Commissie onder voogdij te plaatsen en hij sprak zich formeel uit voor het behoud van de regel der gekwalificeerde meerderheid.

In eigen naam bevestigde de heer Moreau de Melen (christ.-democraat, België) andermaal zijn trouw aan het Verdrag van Rome en aan de daardoor in het leven geroepen organen.

Tijdens de maartzitting 1966 ten slotte trok het Parlement de besluiten uit de akkoorden van Luxemburg : het probleem van de meerderheidsbeslissingen door de Raad van Ministers, de betrekkingen tussen de Raad en de Commissies, vastgelegd in de bekende Luxemburgse « zeven punten », en ten slotte de rol van het Europese Parlement. Met betrekking tot dit laatste punt herinnerde het Europese Parlement eraan dat zijn rechten rechtstreeks verband houden met de democratische structuur van de Gemeenschap. Het betreurt dan ook dat de akkoorden van Luxemburg geen bepalingen bevatten in dit verband. De Commissie wordt alleen door het Parlement en niet door de Raad gecontroleerd, en waar het zevende van de voornoemde zeven punten een betere

place à la table des négociations et à participer à une réunion extraordinaire du Conseil des Ministres, en dehors de la présence de la Commission de la C.E.E.

Au cours de ce débat, le point de vue du groupe des libéraux et apparentés a été exposé par le délégué belge, M. P. De Clercq, qui s'est félicité de l'unanimité de vue des Cinq, tout en exprimant sa conviction que la crise se résorberait bientôt, mettant sévèrement en garde ceux qui seraient tentés de rompre brutalement les ponts avec le partenaire français.

Lors de la session de janvier, le débat sur la crise s'est déroulé dans le cadre du traditionnel colloque entre le Parlement, les Conseils et les Commissions exécutives des Communautés sur la situation de celles-ci. Le débat du 20 janvier 1966 s'est situé entre les deux réunions extraordinaires du Conseil des Ministres, tenues à Luxembourg les 17-18 et les 28-29 janvier 1966. M. P. Werner, président du Gouvernement luxembourgeois et président en exercice du Conseil des Ministres a exposé les objectifs qui étaient poursuivis par les Cinq vis-à-vis de la France. Sont également intervenus dans ce débat, M. Luns, Ministre des Affaires étrangères des Pays-Bas, M. Lahr, secrétaire d'Etat aux Affaires étrangères de la R.F.A., M. Storchi, secrétaire d'Etat italien à la Parnesina, et enfin, M. Spaak, Ministre belge des Affaires étrangères, qui a souligné que le but primordial recherché par le Conseil des Ministres était de sortir à tout prix d'une crise qui menaçait la vie et l'essence même de la Communauté et qui a insisté derechef sur la nécessité de faire suivre le développement économique de la Communauté par son développement politique.

Au cours du débat, M. Van Offelen (P.L.P., Belgique) a mis en relief les éléments positifs qui ont émergé de la crise :

- le nouvel abaissement de 10 % des droits de douane intracommunautaires;
- le maintien, au-delà du 1er janvier 1966, du tarif extérieur commun diminué de 20 %, eu égard aux négociations Kennedy, le T.E.C. étant lié à celles-ci;
- la reprise du travail à Six, à Luxembourg.

Au sujet de ces négociations, il a souligné qu'il ne pouvait être question de mettre la Commission de la C.E.E. sous tutelle et il s'est prononcé formellement pour le maintien de la règle de la majorité qualifiée.

M. Moreau de Melen (dém.-chrét., Belgique) a réaffirmé sa fidélité au Traité de Rome et à ses institutions.

Enfin, au cours de la session de mars 1966, le Parlement a tiré les conclusions des accords de Luxembourg. Il a examiné trois problèmes fondamentaux : le problème des décisions majoritaires du Conseil des Ministres, les relations entre le Conseil et les Commissions, c'est-à-dire le fameux « heptalogue » de Luxembourg et enfin le rôle échu au Parlement européen. En ce qui concerne ce dernier point, il a rappelé que les droits du Parlement européen concernent directement la structure démocratique de la Communauté. Il a regretté que les accords de Luxembourg demeurent muets à cet égard. Seul, le Parlement et non le Conseil contrôle la Commission, et lorsque l'heptalogue vise au point 7 un meilleur contrôle sur l'engagement, l'ordonnan-

controle op de vastlegging, de ordonnancering en de aanwending van de uitgaven van de Gemeenschappen beoogt. ligt het voor de hand dat alleen het Parlement bevoegd is voor de toepassing van dit punt op de Commissies.

*
**

Tijdens de junizitting besprak het Parlement het probleem van de harmonisering van de wetgevingen der Lidstaten en met name de daarin aan het Parlement toebedeelde rol.

In de aan het einde van het debat goedgekeurde resolutie nodigt het Parlement de E.E.G.-Commissie en vooral de Raad uit om de vertraging bij de harmonisatie van de Europese wetgevingen zo spoedig mogelijk ongedaan te maken; het vraagt dat die harmonisatie volgens een globaal plan verloopt en beveelt de Raad aan, overeenkomstig het bepaalde in artikel 155 van het E.E.G.-Verdrag, sommige louter technische bevoegdheden aan de Commissie over te dragen; het vraagt ten slotte dat op zijn laatst bij de fusie van de verdragen in een passende procedure wordt voorzien om het gemeenschapsrecht gestalte te geven en eventueel te herzien; in die procedure dient het Europese Parlement een overwegende rol te vervullen als wetgevend en controlerend lichaam.

Tijdens dezelfde zitting wijdde het Parlement voorts zijn aandacht aan de gevolgen die het verdrag tot fusie van de executieven met zich zal brengen wat de voorwaarden betreft onder welke het Europese Parlement zijn taak vervult. Het is de mening toegedaan dat die voorwaarden kunnen verbeterd worden.

*
**

In de loop van de zittingen van juni en oktober heeft het Parlement een belangrijke bespreking gewijd aan de problemen van het communautair recht. Die kwestie is behandeld in een merkwaardig verslag van de heer Dehousse (soc., België), die er in het Parlement een uitstekende samenvatting van gegeven heeft tijdens de zitting van 16 juni 1965.

Het verslag wijst erop dat het communautair recht, zoals het voortvloeit uit de Europese verdragen, een nieuw specifiek recht is; gelet op de eigen kenmerken van dat recht moet het, « ten aanzien van alle gebieden van het recht, als een geïntegreerd recht worden beschouwd, ook ten aanzien van het grondwettelijk recht, en moeten alle landen er zich aan onderwerpen ».

Daarenboven heeft dit communautair recht voorrang op het interne recht; dit vloeit voort uit zijn « transnationaal » karakter en meer bepaald uit de artikelen 5, 6 en 189 van het E.E.G.-Verdrag, welke handelen over de doelstellingen van het verdrag, resp. het discriminatieverbod en het bindend karakter van de reglementen welke in iedere Lidstaat rechtstreeks toepasselijk zijn. Niet alleen wijkt het communautair recht van het vroegere nationale recht af, doch het heeft ook tot gevolg dat gelijk welk later nationaal recht erdoor teniet wordt gedaan.

Met die opvattingen verenigden zich de Commissies van E.E.G. en Euratom, terwijl de Hoge Autoriteit er enig voorbehoud tegen maakte. Het Europese Parlement heeft ze zonder voorbehoud goedgekeurd in zijn resolutie van 25 oktober 1965 en bovendien de wens uitgesproken dat de door de Gemeenschappen goedgekeurde rechtsregels niet alleen in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen*, maar eveneens in de Staatsbladen van de Lidstaten gepubliceerd worden. Het is de heer Vermeylen (soc., België) die de instemming van de socialistische fractie met de ontwerp-resolutie betuigde. Het Parlement gaf bovendien zijn Voorzitter opdracht om het verslag van de heer Dehousse evenals de resolutie zelf zo ruim mogelijk te verspreiden onder de bevoegde nationale autoriteiten.

cement et l'exécution des dépenses des Communautés, il est clair qu'en ce qui concerne la Commission, c'est le Parlement qui est seul compétent.

*
**

Lors de la session de juin, le Parlement s'est penché sur le problème de l'harmonisation des législations des Etats membres, et notamment sur le rôle dévolu au Parlement à cet égard.

Dans la résolution approuvée en conclusion du débat, le Parlement a invité la Commission de la C.E.E. et surtout le Conseil, à combler au plus vite le retard dans l'harmonisation des législations européennes; il demande de réaliser cette harmonisation selon un plan d'ensemble et recommande au Conseil de transférer à la Commission certaines compétences de nature purement technique, conformément à l'article 155 du Traité de la C.E.E.; il demande enfin, que soit prévue au plus tard au moment de la fusion des traités, une procédure appropriée de création et de révision du droit communautaire, dans laquelle le Parlement européen jouerait le rôle déterminant d'organe législatif et de contrôle.

Lors de cette même session, le Parlement s'est également préoccupé des répercussions que la conclusion du traité sur la fusion des exécutifs aurait sur les conditions de travail du Parlement européen. Il estime que ces conditions de travail pourraient être améliorées.

*
**

Au cours des sessions de juin et d'octobre, le Parlement a consacré un important débat aux problèmes de droit communautaire. Cette question a fait l'objet d'un rapport remarqué de M. Dehousse (soc., Belgique), et dont il a donné une synthèse à la tribune du Parlement lors de la séance du 16 juin 1965.

Le rapport souligne que le droit communautaire, tel qu'il est issu des traités européens, est un droit spécifique nouveau; en raison de ses caractères propres, ce droit doit être considéré « comme un droit intégré auquel, dans tous les ordres juridiques, y compris l'ordre constitutionnel, les Etats membres doivent se conformer ».

En outre, ce droit communautaire a primauté sur le droit interne; cela résulte de son caractère « transnational », en particulier des articles 5, 7 et 189 du Traité de la C.E.E. qui ont trait respectivement aux buts du Traité, à l'interdiction des discriminations et au caractère obligatoire des règlements directement applicables dans tout Etat membre. Le droit communautaire ne déroge pas seulement au droit national antérieur, mais déploie aussi un effet dirimant contre tout droit national postérieur.

Ces thèses ont été épousées par les Commissions de la C.E.E. et de l'Euratom, tandis qu'elles ont appelé certaines réserves de la part de la Haute Autorité. Par sa résolution du 25 octobre 1965, le Parlement européen les a adoptées sans réserves et a, en outre, exprimé le vœu que les règles juridiques adoptées par les Communautés soient publiées non seulement au *Journal officiel des Communautés européennes*, mais aussi dans les journaux officiels des Etats membres. C'est M. Vermeylen (soc., Belgique) qui a apporté l'adhésion du groupe socialiste au projet de résolution. Le Parlement a, en outre, chargé son Président de donner au rapport de M. Dehousse, ainsi qu'à sa résolution, la diffusion la plus large auprès des autorités nationales compétentes.

**

Wat de budgettaire problemen betreft heeft het Parlement in de loop van de zitting van maart een onderzoek gewijd aan de ontwerp-begroting van de E.E.G. en aan de ontwerp-begroting voor onderzoek en investeringen van Euratom voor het dienstjaar 1966.

Wij herinneren eraan dat krachtens artikel 203 van het E.E.G.-Verdrag en artikel 117 van het Euratom-Verdrag de Commissie het voorontwerp van begroting uiterlijk op 30 september van het jaar dat aan de uitvoering ervan voorafgaat aan de Raad voorlegt. De Raad stelt de ontwerp-begroting vast en zendt ze vervolgens over aan het Parlement, uiterlijk op 31 oktober. Het Parlement heeft het recht wijzigingen voor te stellen binnen een termijn van een maand na overlegging van de ontwerp-begroting; in dat geval wordt de gewijzigde ontwerp-begroting teruggezonden aan de Raad, die ze definitief vaststelt na erover beraadslaagd te hebben met de Commissie.

Dit jaar werd de begroting met een grote vertraging (15 februari 1966) overgezonden ingevolge de crisis waardoor de Gemeenschappelijke Markt van 30 juni 1965 tot 29 januari 1966 verlamd werd. In de akkoorden van Luxemburg werd immers bepaald dat de ontwerp-begrotingen van de E.E.G. en de E.G.K.S. vóór 15 februari 1966 volgens de schriftelijke procedure zouden worden vastgesteld en onmiddellijk aan het Parlement overgezonden.

Het verslag over de ontwerp-begroting van de E.E.G. werd voorgedragen door de heer A. De Gryse (christ.-dem., België). In zijn verslag en in zijn rede in de openbare vergadering commentarieerde de heer De Gryse de hoofdpunten van de E.E.G.-begroting en wees hij op de gebrekkige gedeelten daarin. Op de ontwerp-begroting zijn kredieten uitgetrokken voor een totaal bedrag van 369 559 410 rekeneenheden (1 r.e. E.M.O. = 0,88867088 gr. fijn goud, hetgeen gelijkstaat met een U.S.A. dollar of ±50 Belgische frank — art. 24 van de Europese monetaire overeenkomst, ondertekend te Parijs op 5 augustus 1955). Ten opzichte van de begroting voor het dienstjaar 1965 is deze begroting gestegen met 206 528 648 rekeneenheden, maar die stijging is vooral te wijten aan de aanzienlijke stijging van het E.O.G.F.L. (Europees orientatie- en garantiefonds voor de landbouw) ingevolge de beslissingen welke genomen werden op het gebied van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Namens de Commissie voor de begrotingen en de administratie betreunde de heer De Gryse dat de Raad zeer sterk besnoeid heeft op bepaalde voorstellen van de Commissie betreffende hulpverlening voor ontslagen werknemers in Italiaanse zwavelmijnen en de uitvoering van het gemeenschapsplan inzake versnelde beroepsopleiding om te voorzien in de schaarste aan geschoolde arbeidskrachten in sommige bedrijfstakken in de Gemeenschap.

De heer De Winter (christ.-dem., België) sprak namens de christen-democraten.

De heer Moreau de Melen (christ.-dem., België) voerde het woord tijdens de beraadslaging over de begroting van Euratom.

Bovendien droeg de heer Leemans (christ.-dem., België) tijdens de zitting van juni 1965 het verslag voor over de aanvullende begroting voor onderzoek en investeringen van Euratom van het voorgaande dienstjaar.

II. — Associatie en buitenlandse betrekkingen van de Gemeenschap.

a) *Associatie met Griekenland*: tijdens de zitting van november heeft het Europese Parlement een onderzoek gewijd aan het tweede jaarverslag over de werkzaamheden

**

En ce qui concerne les questions budgétaires, le Parlement a examiné au cours de la session de mars le projet de budget de la C.E.E. et le projet de budget de recherches et d'investissements de l'Euratom pour l'exercice 1966.

Rappelons qu'en vertu des articles 203 du Traité de la C.E.E. et 117 du Traité de l'Euratom, le Conseil est saisi par la Commission d'un avant-projet de budget le 30 septembre de l'année qui précède l'exercice. Le Conseil établit le projet de budget et le transmet au Parlement qui doit être saisi au plus tard le 31 octobre. Le Parlement a le droit de proposer des modifications dans un délai d'un mois après communication du projet de budget et dans ce cas, le projet de budget modifié est retransmis au Conseil qui l'arrête définitivement, après en avoir délibéré avec la Commission.

Cette année, le budget a été transmis avec un très grand retard (15 février 1966) dû à la crise qui a paralysé le Marché Commun entre le 30 juin 1965 et le 29 janvier 1966. Les accords de Luxembourg ont prévu en effet que les projets de budget de la C.E.E. et de la C.E.C.A. seraient arrêtés par la voie de la procédure écrite avant le 15 février 1966 et transmis aussitôt au Parlement.

C'est M. A. De Gryse (dém.-chrét., Belgique) qui a présenté le rapport sur le projet de budget de la C.E.E.

Dans son rapport et au cours de son intervention en séance publique, M. De Gryse a commenté les grandes lignes du budget de la C.E.E. et a souligné les déficiences qui l'affectent. Le projet de budget prévoit des crédits pour un montant total de 369 559 410 unités de compte (1 u.c. A.M.E. = 0,88867088 gr. d'or fin, ce qui équivaut à un dollar U.S. ou ±50 francs belges — art. 24 de l'Accord monétaire européen signé à Paris, le 5 août 1955). Par rapport au budget de l'exercice 1965, ce budget est en augmentation de 206 528 648 unités de compte, mais cette augmentation procède en ordre principal de l'augmentation considérable du F.E.O.G.A. (Fonds européen d'orientation et de garantie agricoles), suite aux décisions prises dans le domaine de la politique agricole commune.

M. De Gryse a regretté au nom de la Commission des budgets de l'administration que le Conseil ait réduit très sensiblement certaines propositions de la Commission concernant l'octroi d'aide en faveur des travailleurs licenciés des mines de soufre en Italie et la mise en œuvre du programme commun de formation professionnelle accélérée pour parer à certaines pénuries de main-d'œuvre qualifiée dans la Communauté.

M. De Winter (dém.-chrét., Belgique), est intervenu au nom du groupe démocrate-chrétien.

M. Moreau de Melen (dém.-chrét., Belgique), est intervenu dans la discussion relative au budget de l'Euratom.

En outre, M. Leemans (dém.-chrét., Belgique) a présenté le rapport au cours de la session de juin 1965 sur le budget supplémentaire de recherche et d'investissements de l'Euratom de l'exercice précédent.

II. — Associations et relations extérieures de la Communauté.

a) *L'association avec la Grèce*: au cours de sa session de novembre, le Parlement européen a examiné le deuxième rapport annuel d'activité du Conseil d'association créé par

van de Associatieraad, op 9 juli 1961 ingesteld bij het associatieakkoord tussen de E.E.G. en Griekenland. Dit verslag handelt over de werkzaamheden van de associatie gedurende de periode van 1 november 1963 tot 31 december 1964.

De heer van Offelen (lib., België,) toenmalig voorzitter van de associatiecommissie heeft er de nadruk op gelegd dat het verslag een zeer volledig overzicht bevat van de problemen van de Griekse economie en aantoonde hoe de betrekkingen moeten zijn tussen de E.E.G. en Griekenland.

Hij voegde eraan toe dat aan de geassocieerde landen zoveel mogelijk technische en financiële hulpmiddelen verstrekt moeten worden ten einde ze in staat te stellen hun produktie-vermogen zodanig op te voeren dat ze gemakkelijk kunnen mededingen en zodoende op volwaardige wijze tot de gemeenschap der Zes kunnen toetreden.

In de loop van dezelfde zitting wijdde het Parlement een onderzoek aan een voorstel van verordening betreffende de invoer van vetten uit Griekenland. Het advies van de Commissie voor de landbouw over dat vraagstuk is opgesteld door de heer Dupont (Chris.-dem., België).

b) *De associatie met Turkije*: tijdens de zitting van de maand mei keurde het Europese Parlement een resolutie goed tot instelling van een gemengde parlementaire commissie E.E.G.-Turkije, naar het voorbeeld van die welke met Griekenland reeds bestaat. Deze gemengde commissie bestaat uit 15 vertegenwoordigers van het Europese Parlement en 15 vertegenwoordigers van de Algemene Nationale Vergadering van Turkije.

De heer A. De Block (soc., België) ⁽¹⁾ legde de nadruk op hetgeen voor Turkije van het grootste belang is: zijn onevenwichtige betalingsbalans. Spreker gaf een opsomming van de hulpmiddelen waarover de E.E.G.-landen beschikken om de economische en sociale toestand van Turkije te verbeteren.

c) *De associatie van de Afrikaanse staten en Madagascar*: tijdens het verslagjaar werden in dat verband verschillende vraagstukken besproken.

Het Europese Parlement verheugde zich over het feit dat de bij de overeenkomst van Jaounde op 20 juli 1963 opgerichte instellingen zijn gaan functioneren en de betrekkingen tussen de partners verstevigd hebben. Het heeft met voldoening akte genomen van de aan de gang zijnde onderhandelingen met Nigeria (het associatieverdrag werd intussen op 16 juli 1966 te Lagos ondertekend) en van die met Kenia, Oeganda en Tanzania.

Tijdens de zitting van november behandelde het Parlement het verslag van de Commissie voor de samenwerking met landen in ontwikkeling nopens de uitbreiding van de handel tussen de E.E.G. en de geassocieerde Afrikaanse staten en Madagascar.

In zijn resolutie verklaart het Parlement dat de Gemeenschap, als belangrijkste importeur ter wereld van tropische produkten en als medeondertekenaar van de Associatieconventie, initiatieven moet nemen voor een wereldregeling voor de handel in basisprodukten; het vraagt dat de door de Commissie van de E.E.G. aangevatte studies in verband met de industrialisatiemogelijkheden van de geassocieerde Staten en hun regionale coördinatie zo spoedig mogelijk beëindigd worden daar het gaat om een belangrijke en moeilijke opdracht; het Parlement beveelt aan dat de Gemeenschap, in samenwerking met de geassocieerde Staten en hun nationale ontwikkelingsbanken, een aan de in de geassocieerde Staten geldende investeringsvoorwaarden aan-

l'accord d'association entre la C.E.E. et la Grèce du 9 juillet 1961. Ce rapport concerne l'activité de l'association durant la période allant du 1er novembre 1963 au 31 décembre 1964.

M. Van Offelen (lib., Belgique), président à l'époque de la commission des associations a souligné que le rapport contient un aperçu très complet des problèmes que pose l'économie hellénique et donne le ton de ce que doivent être les relations entre le C.E.E. et la Grèce.

Il a ajouté qu'il est nécessaire d'apporter aux pays associés le plus de moyens techniques et financiers possibles, leur permettant d'atteindre une productivité qui leur facilite la compétition et, par là même, l'adhésion totale à la communauté des Six.

Le Parlement a examiné également au cours de la même session, une proposition de règlement relatif aux importations de matières grasses en provenance de la Grèce. L'avis de la Commission de l'agriculture concernant cette question a été rédigé par M. Dupont (dém.-chrét., Belgique).

b) *L'association avec la Turquie*: au cours de la session de mai, le Parlement européen a adopté une résolution créant une commission parlementaire mixte C.E.E.-Turquie, à l'instar de celle qui existe avec la Grèce. Cette commission mixte se compose de 15 représentants du Parlement européen, et de 15 représentants de la Grande assemblée nationale de Turquie.

M. A. De Block (soc., Belgique) ⁽¹⁾ a mis l'accent sur le problème le plus important pour la Turquie: le déséquilibre de sa balance des paiements. L'orateur énumère les possibilités d'action offertes aux pays de la C.E.E. pour améliorer la situation économique et sociale de la Turquie.

c) *L'association des Etats africains et malgache*: dans ce domaine, plusieurs questions ont été débattues au cours de l'année de référence.

Le Parlement européen s'est réjoui du fait que les institutions créées par la Convention de Yaoundé du 20 juillet 1963 ont commencé à fonctionner et ont permis d'intensifier les rapports entre les partenaires. Il a pris acte avec satisfaction des négociations en cours avec le Nigéria (l'accord d'association a été signé dans l'intervalle le 16 juillet 1966 à Lagos) et que des négociations ont été entamées avec le Kenya, l'Ouganda et la Tanzanie.

Au cours de sa session de novembre, le Parlement européen a été saisi du rapport de sa Commission pour la coopération avec les autres pays en voie de développement sur l'accroissement des échanges commerciaux entre la C.E.E. et les Etats africains et malgache associés.

Dans sa résolution, le Parlement déclare que la Communauté, en tant que premier importateur mondial de produits tropicaux et signataire de la Convention d'association, a le devoir de prendre des initiatives en vue d'une organisation mondiale du commerce des produits de base; il demande que les études entreprises par la Commission de la C.E.E. au sujet des possibilités d'industrialisation des Etats associés, coordonnées à l'échelle régionale, soient menées avec toute la diligence requise par cette tâche importante et difficile; il recommande qu'une politique de crédit adaptée aux conditions particulières de l'investissement dans les Etats associés soit définie et mise en œuvre par la Communauté, en liaison avec les Etats associés et leurs

⁽¹⁾ De heer De Block is geen lid meer van het Europese Parlement, aangezien hij zich bij de verkiezingen van 23 mei 1965 niet meer kandidaat stelde.

⁽¹⁾ M. De Block ne fait actuellement plus partie du Parlement européen, ne s'étant pas représenté lors des dernières élections du 23 mai 1965.

gepast kredietbeleid opstelt, en het wenst dat op regionaal gebied investeringscodes opgesteld worden ten einde deze maatregelen aan te vullen om de investeerders onontbeerlijke waarborgen te geven.

De heer L.-E. Troclet (België) verklaarde, in naam van de socialistische fractie, dat het verslag de doelstellingen van de menselijke solidariteit van de associatie beklemt, hetgeen strookt met het universaliteitsideaal van het socialisme in het algemeen en van de socialistische fractie van het Europese Parlement in het bijzonder.

d) *De buitenlandse betrekkingen van de Gemeenschap*: het Europese Parlement behandelde in juni 1965 de overeenkomst inzake het handelsverkeer en de technische samenwerking tussen de Lidstaten en de Libanon. In november 1965 werden de betrekkingen met India besproken en in mei werd een mondelinge vraag gesteld over de betrekkingen tussen de E.E.G. en Latijns Amerika. Voorts hield het Parlement zich tijdens het verslagjaar bezig met twee reeksen vraagstukken in verband met de totstandbrenging van een gemeenschappelijke handelspolitiek. In mei werden de vraagstukken betreffende een gemeenschappelijke handelspolitiek ten opzichte van de landen met staatshandel behandeld en in oktober een voorstel van de E.E.G.-Commissie voor een verordening inzake beschermende maatregelen tegen het toepassen van dumping door niet tot de E.E.G. behorende landen.

De heer Radoux (soc., België) ⁽¹⁾ mengde zich namens de socialistische fractie in de bespreking van de gemeenschappelijke handelspolitiek ten opzichte van de landen met staatshandel en gaf als zijn mening te kennen dat het ogenblik gunstig is voor een toenadering tussen de landen van het oosten en de Gemeenschappelijke Markt; hij herinnerde aan de mededeling van het Actiecomité voor de Verenigde Staten van Europa, dat zich heeft uitgesproken voor een gemeenschappelijke handelspolitiek.

De heer Radoux legde de nadruk op de evolutie die zich heeft voorgedaan in de houding van de landen van het oosten ten opzichte van de Gemeenschap, welke evolutie aanvankelijk een zeer ongunstige reactie was en uiteindelijk tot een feitelijke erkenning leidde.

Hij meent dat een van de voornaamste hinderpalen voor het handelsverkeer tussen oost en west het deviezentekort is van de landen met staatshandel en de beperkte convertibiliteit van hun valuta. Gunstig voor dat handelsverkeer is dat de politieke overwegingen thans minder belemmerend werken dan enkele jaren geleden en dat bepaalde landen van de Comecon thans blijk geven van een zekere onafhankelijkheid ten opzichte van de overige leden van die regionale groep.

Wat de evolutie betreft van de betrekkingen tussen de landen van het oosten en de Gemeenschappelijke Markt, meent de heer Radoux dat een gezonde kredietpolitiek dient gevoerd te worden om die toenadering in de hand te werken.

Spreker legt er de nadruk op dat aan de E.E.G.-Commissie, evenals aan de Kennedy-ronde, een mandaat moet worden verleend om besprekingen aan te knopen met de oostelijke landen zodra zij eindelijk ervan doordrongen zijn dat de Euromarkt een voldongen feit is en dat geen enkele vertraging of afleidingsmanoeuvre, uit welke hoek dan ook, haar kan tegenhouden.

Er dient eveneens gewezen te worden op het belangrijke debat dat tijdens de zitting van oktober gewijd was aan een verordeningsvoorstel van de E.E.G.-Commissie aan de Raad in verband met de dumpingpraktijken.

De voorgestelde verordening heeft uitsluitend tot doel de Gemeenschap een wapen aan de hand te doen ten einde

(1) Sinds de nieuwe legislatuur is de heer Radoux geen lid meer van de socialistische delegatie bij het Europese Parlement.

banques nationales de développement, et souhaite que des codes d'investissement arrêtés à l'échelle régionale viennent compléter ces mesures, afin d'apporter à ceux qui investissent les garanties indispensables.

M. L.-E. Troclet (Belgique), intervenant au nom du groupe socialiste a déclaré que le rapport met en lumière les buts de solidarité humaine de l'association, ce qui rencontre l'idéal universaliste du socialisme en général et du groupe socialiste du Parlement européen en particulier.

d) *Les relations extérieures de la Communauté*: en juin 1965, le Parlement européen a examiné l'accord sur les échanges commerciaux et la coopération technique entre les Etats membres de la C.E.E. et le Liban. Les relations avec l'Inde ont fait l'objet de discussions en novembre 1965 et les relations de la C.E.E. avec l'Amérique latine ont fait au mois de mai l'objet d'une question orale. Le Parlement européen s'est également occupé, pendant la période couverte par le rapport, de deux problèmes relatifs à la mise en place d'une politique commerciale commune. Au mois de mai, il a discuté des problèmes d'une politique commerciale commune vis-à-vis des pays à commerce d'Etat et en octobre, il a examiné un projet de règlement de la Commission de la C.E.E. relatif à la défense contre les pratiques de dumping de la part de pays tiers.

Intervenant au nom du groupe socialiste dans le débat relatif à la politique commerciale commune vis-à-vis des pays à commerce d'Etat, M. Radoux (soc., Belgique) ⁽¹⁾ a exprimé l'opinion que le moment était favorable à un rapprochement entre les pays de l'Est et le Marché Commun et a rappelé le communiqué du Comité d'action pour les Etats-Unis d'Europe, qui s'était prononcé en faveur d'une politique commerciale commune.

M. Radoux a mis l'accent sur l'évolution qu'ont connue les prises de position des pays de l'Est vis-à-vis de la Communauté, évolution qui part d'une réaction nettement défavorable pour aboutir à une reconnaissance de fait.

Parmi les principaux obstacles au commerce entre l'Est et l'Ouest, il cite la pénurie de devises des pays à commerce d'Etat et la convertibilité limitée de leurs monnaies. Quant aux éléments favorables à ces rapports commerciaux, les considérations d'ordre politique jouent moins à l'Est le rôle de frein qu'on leur connaissait il y a quelques années et certains pays membres du Comecon manifestent maintenant un esprit d'indépendance vis-à-vis d'autres membres du même groupe régional.

En ce qui concerne l'évolution des rapports entre l'Est et le Marché Commun, M. Radoux estime qu'une saine politique de crédits devrait faciliter le rapprochement.

L'orateur souligne que la Commission de la C.E.E. devrait avoir mandat, comme c'est le cas dans le « Kennedy Round », d'engager des conversations avec les pays de l'Est le jour où ces pays se seront enfin rendu compte d'une évidence, à savoir que le Marché commun est un fait et qu'aucune action de retardement ou de diversion, d'où qu'elle vienne, n'en détournera le cours.

Il faut souligner également l'importance du débat de la session d'octobre concernant une proposition de règlement de la Commission de la C.E.E. au Conseil relatif au dumping.

Le règlement proposé a pour seul objectif de doter la Communauté d'une arme pour défendre celle-ci contre les

(1) M. Radoux ne fait plus partie de la délégation socialiste au Parlement européen depuis la nouvelle législature.

deze laatste te beschermen tegen oneerlijke concurrentie vanwege derde landen, onder meer de dumping die erin bestaat produkten te verkopen tegen lagere prijzen dan de prijzen van kracht in het uitvoerend land. De anti-dumpingmaatregelen mogen echter niet verder reiken dan het nagestreefde doel, wat betekent dat zij niet het instrument mogen worden van een protectionistisch beleid.

Het advies van de Commissie voor de interne markt werd opgesteld door de heer G. Breyne (soc., België).

III. — Controle op de werkzaamheden van de Gemeenschappen.

Overeenkomstig artikel 23 van zijn reglement heeft het Europese Parlement tijdens het verslagjaar een onderzoek gewijd aan het VIIIe Algemeen Verslag over de werkzaamheden van de E.G.K.S. [algemeen verslaggever: de heer Thorn (lib., Luxemburg)], het VIIIe Algemeen Verslag over de werkzaamheden van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie [algemeen verslaggever: de heer Toubeau (soc., België)] en het VIIIe Algemeen Verslag over de werkzaamheden van de E.E.G. [algemeen verslaggever: de heer Charpentier (christ.-dem., Frankrijk)].

A. — XIIIe Algemeen Verslag over de werkzaamheden van de E.G.K.S. (zitting van juni).

Het verslag van de Hoge Autoriteit heeft betrekking op de periode van 1 februari 1964 tot 31 januari 1965 en bevat, naast de technische uiteenzetting, een politiek gedeelte waarin de Hoge Autoriteit, die van mening was dat de fusie van de Europese uitvoerende organen nabij was (het verdrag betreffende de fusie werd immers ondertekend op 8 april 1965), de balans opmaakt van de resultaten, tijdens twaalf maanden E.G.K.S.-werkzaamheden bereikt. De algemene verslaggever heeft hieruit de volgende conclusies getrokken:

- a) de dringende noodzaak een gemeenschappelijk energiebeleid te voeren, gelet op de structurele crisis die de steenkoolnijverheid en de ijzer- en staalnijverheid doormaken;
- b) de noodzakelijkheid van een krachtig vervoerbeleid;
- c) de noodzakelijkheid van een beter opgezette handelspolitiek;
- d) de noodzakelijkheid het beleid van de Zes te herzien wat betreft de omvang van de bedrijven;
- e) de noodzakelijkheid steeds meer te investeren en een toenemend beroep te doen op de geldmarkt;
- f) de noodzakelijkheid de uitrusting op het gebied van het onderzoek uit te breiden.

De algemene verslaggever vraagt dat het enig uitvoerend orgaan de politiek van de Hoge Autoriteit voortzet en over eigen geldmiddelen beschikt, aangezien « de Europese belasting de beste formule is om aan de Europeanen het gevoel te geven van een feitelijke gemeenschap ».

De verslaggever meent dat de samenvoeging van de drie uitvoerende organen moet samengaan met de samenvoeging van de drie Gemeenschappen, wat veronderstelt dat de verdragen van Parijs en van Rome aan een herziening worden onderworpen.

In dat verband spreekt hij een drievoudige wens uit:

- voor de voortdurende ontwikkeling van de Gemeenschap is een raamverdrag vereist met een soepeler karakter dan een verdrag dat tot in bijzonderheden uitgewerkte voorschriften bevat. De Europese instellingen moeten in de gevallen waarin dit verdrag leemten vertoont, kunnen ingrijpen;
- in het kader van de institutionele opbouw moet de Europese volksvertegenwoordiging een belangrijke plaats innemen;

pratiques de concurrence déloyale des pays tiers, telles que le dumping qui consiste à vendre des produits à des prix plus bas que ceux en vigueur dans le pays exportateur. Toutefois, les mesures anti-dumping ne peuvent aller plus loin que le but visé, c'est-à-dire, qu'elles ne peuvent devenir l'instrument d'une politique protectionniste.

L'avis de la Commission du marché intérieur a été rédigé par M. G. Breyne (soc., Belgique).

III. — Le contrôle de l'activité des Communautés.

Conformément à l'article 23 de son règlement, le Parlement européen a examiné au cours de l'année de référence, le VIIIe Rapport général d'activité de la C.E.C.A. [rapporteur général: M. Thorn (lib., Luxembourg)], le VIIIe Rapport général d'activité de l'Euratom [rapporteur général: M. Toubeau (soc., Belgique)] et le VIIIe Rapport général d'activité de la C.E.E. [rapporteur général: M. Charpentier (dém.-chrét., France)].

A. — XIIIe Rapport général d'activité de la C.E.C.A. (session de juin).

Le rapport de la Haute Autorité couvre la période du 1er février 1964 au 31 décembre 1965 et comporte outre l'exposé technique, une partie politique, dans laquelle la Haute Autorité, croyant à une fusion prochaine des exécutifs européens (le traité sur la fusion ayant été signé le 8 avril 1965), établit le bilan des résultats obtenus au cours de douze années d'activité de la C.E.C.A. Le rapporteur général a tiré les conclusions suivantes de ce bilan:

- a) l'urgente nécessité de mener une politique énergétique commune, étant donné la crise structurelle que traversent l'industrie houillère et la sidérurgie;
- b) la nécessité d'une vigoureuse politique de transport;
- c) la nécessité d'une politique commerciale mieux organisée;
- d) la nécessité de revoir la politique des Six en ce qui concerne la dimension des entreprises;
- e) la nécessité d'investir de plus en plus et de faire appel de plus en plus au marché financier;
- f) la nécessité de renforcer l'équipement sur le plan de la recherche.

Le rapporteur général demande que l'exécutif unique poursuive la politique de la Haute Autorité et puisse disposer de ressources propres, l'impôt européen « étant la meilleure formule pour donner aux Européens le sentiment d'une communauté de fait ».

Le rapporteur estime que la fusion des trois exécutifs doit aller de pair avec la fusion des trois communautés elles-mêmes, ce qui suppose la remise sur le métier des traités de Paris et de Rome.

A ce sujet, il formule le triple souhait suivant:

- l'évolution permanente de la Communauté exige un traité-cadre qui soit plus souple qu'un traité aux dispositions juridiques précises et qui donne aux institutions européennes la possibilité d'intervenir en cas de lacune du traité;
- dans le cadre de la structure institutionnelle, il faut accorder une position privilégiée à la représentation européenne;

— bij de fusie der Gemeenschappen mogen de Staten de bevoegdheden waarover elk der Gemeenschappen reeds beschikt, niet opnieuw tot zich trekken.

De heer Dehousse (soc., België) huldigde namens de socialistische fractie de belangrijke rol van de Hoge Autoriteit bij de verwezenlijking van de Europese éénmaking.

Met betrekking tot het politiek verslag van de Hoge Autoriteit, verheugt de heer Dehousse zich vervolgens over het grote belang dat dit gezagsorgaan aan de rol van het Europese Parlement hecht. Betreffende het verdrag over de fusie van de executieven verklaart de heer Dehousse dat de socialistische fractie het jammer vindt dat de werkwijze die tot op heden in begrotingszaken is toegepast (goedkeuring van de raming der bestuursuitgaven door de voorzitters van de vier gemeenschapsinstellingen: Raad, Hof, Hoge Autoriteit en Parlement) in het bewuste Verdrag niet meer aan bod komt. Voorts uit de heer Dehousse de wens dat de nieuwe, ééngemaakte executieve de raadplegingsprocedure van de vier commissies van het Europese Parlement zal voortzetten alvorens zij het heffingspercentage bepaalt. Hij betreurt overigens dat de procedure inzake coöptatie van een lid in de nieuwe executieve niet meer toegepast wordt.

Waar de heer Dehousse ten slotte uitweidt over de samensmelting van de Gemeenschappen als zodanig, spreekt hij de hoop uit dat de beginselen die ten grondslag liggen aan het Verdrag van Parijs, dat, naar zijn mening, in institutioneel opzicht het Verdrag van Rome overtreft, in ere zullen worden gehouden. Hij verklaart dat de socialistische fractie van oordeel is dat de fusie van de Gemeenschappen het voeren van een werkelijk industrieel beleid mogelijk dient te maken dat op de ééngemaakte Gemeenschap afgestemd is, gelijke tred houdt met de ontwikkeling van het technisch onderzoek en van ieder monopolistisch karakter vrij is.

Tot besluit verzoekt de heer Dehousse de Hoge Autoriteit het dossier dat zij voornemens is nopens de fusie van de Gemeenschappen aan te leggen, bij het Europese Parlement in te dienen.

Tijdens de beraadslaging werd eveneens het woord gevoerd door een ander Belgisch lid, de heer A. De Block (soc.).

Aan het eind van deze beraadslaging heeft het Europese Parlement een resolutie aangenomen, waarin het vraagt « dat de samensmelting van de executieven wordt aangegrepen om met gebruikmaking van alle door de drie Verdragen geboden mogelijkheden een zo samenhangend mogelijk algemene doctrine voor alle onder communautaire bevoegdheid vallende gebieden uit te werken » en uiting geeft « aan zijn wens om bij de onderhandelingen over de fusie van de Gemeenschappen zijn politieke ervaring en zijn gezag als spreekbuis van de publieke opinie te doen gelden ».

Het Parlement behandelt vervolgens het beleid in de verschillende onder de Gemeenschap ressorterende gebieden en het spreekt zich uit ten gunste van :

a) op het gebied van het energiebeleid: een gemeenschappelijk energiebeleid op basis van het Overeenkomst-Protocol betreffende de energievraagstukken van 21 april 1964;

b) op het gebied van de kolenmarkt: een gemeenschappelijk energiebeleid waardoor de plaats van de kolen der Gemeenschap op de energiemarkt duidelijk wordt aangegeven;

c) op het gebied van de staalmarkt: de versterking van de concurrentiepositie van de ijzerertsindustrie in de Gemeenschap;

— à l'occasion de la fusion des Communautés, aucun pouvoir déjà détenu par l'une des Communautés ne doit être repris par les États.

M. Dehousse (soc., Belgique), a rendu hommage, au nom du groupe socialiste, au rôle important joué par la Haute Autorité dans l'œuvre de l'unification européenne.

Abordant le rapport politique de la Haute Autorité, M. Dehousse se réjouit de l'importance que celle-ci attribue au rôle du Parlement européen. En ce qui concerne le traité sur la fusion des exécutifs, il déclare que le groupe socialiste déplore que la procédure en matière budgétaire en vigueur jusqu'à présent (approbation de l'état provisionnel des dépenses administratives par les présidents des quatre institutions communautaires: le Conseil, la Cour, la Haute Autorité et le Parlement) n'ait pas été retenue dans ce traité. M. Dehousse forme également le vœu que le nouvel exécutif unifié reprenne à son compte la procédure de consultation de quatre commissions du Parlement européen avant de fixer le taux du prélèvement. Il regrette la disparition de la procédure de cooptation d'un membre dans le nouvel exécutif.

Abordant enfin le problème de la fusion de Communautés en tant que telles, M. Dehousse espère que les principes du Traité de Paris, qui est à son avis, au point de vue institutionnel, supérieur au Traité de Rome, seront sauvegardés. Il déclare que le groupe socialiste estime que la fusion des Communautés « devra permettre la mise en place d'une véritable politique industrielle à l'échelle de la Communauté unifiée », fondée sur le développement de la recherche technique et exempte de tout caractère de monopole.

En conclusion, M. Dehousse demande à la Haute Autorité de déposer au Parlement européen le dossier qu'elle a l'intention d'établir sur le problème de la fusion des Communautés.

Au cours de ce débat, est intervenu également un autre membre belge, M. De Block (soc.).

A l'issue de ce débat, le Parlement européen a adopté une résolution par laquelle il « demande que la fusion des exécutifs permette, grâce à l'exploitation de toutes les possibilités offertes par les trois traités, de réaliser une conception d'ensemble aussi homogène que possible dans tous les domaines relevant de la compétence des communautés » et « manifeste sa volonté de faire valoir lors de négociations relatives à la fusion des Communautés son expérience sur le plan politique et son autorité en tant que porte-parole de l'opinion publique ».

Abordant ensuite les divers domaines relevant de la compétence de la Communauté européenne du Charbon et de l'Acier, le Parlement se prononce :

a) dans le domaine de la politique de l'énergie: pour une politique commune de l'énergie basée sur le Protocole d'accord relatif aux questions de l'énergie du 21 avril 1964;

b) dans le domaine du marché du charbon: pour une politique énergétique délimitant clairement la place du charbon communautaire sur le marché de l'énergie;

c) dans le domaine du marché de l'acier: pour la défense de la position concurrentielle des mines de fer communautaires;

d) op het gebied van het mededelingsbeleid: de voortzetting van het beleid dat geleid heeft tot de oprichting van twee verkoopkantoren voor Ruhrkolen;

e) op het gebied van het vervoerbeleid: een spoedige oplossing van het vraagstuk van de harmonisatie van de tarieven;

f) op het gebied van de buitenlandse betrekkingen van de Gemeenschap: het tot stand brengen van een gemeenschappelijke handelspolitiek voor alle energiebronnen, overeenkomstig het Overeenkomst-Protocol van 21 april 1964, en het intensiveren van de samenwerking tussen de E.E.G. en de met de Gemeenschap geassocieerde Afrikaanse Staten en Madagaskar;

g) op het gebied van de investeringen en het technisch onderzoek: de uitbreiding van de bevoegdheid van de commissie voor onderzoek van kolen tot de ijzerertsminen en voortzetting van een investerings- en onderzoeksbeleid met het oog op de instandhouding van het mededingingsvermogen van de E.G.K.S.-industrieën;

h) op het gebied van het sociaal beleid: de vermenigvuldiging van de maatregelen inzake de wederaanpassing van bejaarde en minder-valide werknemers en de invoering van een Europees mijnwerkersstatuut;

i) op het gebied van de bescherming van de gezondheid: de uitbreiding van de bevoegdheid van het Permanent Orgaan voor de veiligheid in de steenkolenminen tot de ijzerminen; de uitbreiding van de personeelsbezetting van dit orgaan.

B. — *VIII^{ste} Algemeen Verslag over de werkzaamheden van de E.C.A.E.* (zitting van oktober).

Het verslag van de Euratom Commissie bestrijkt de periode van maart 1964 tot februari 1965.

Het algemeen verslag is door de heer Toubeau, Belgisch afgevaardigde (soc.), opgesteld namens de zes commissies van het Europese Parlement die geraadpleegd werden.

Dat zeer doorwrochte verslag handelt over acht soorten van vragen:

- positie van de kernenergie in de Gemeenschap;
- ontwikkeling van de nucleaire technieken;
- gemeenschappelijk centrum voor onderzoek van Euratom;
- voorziening in splijtstoffen;
- onderwijs en verspreiding van kennis op nucleair gebied;
- problemen ter zake van bescherming van de gezondheid, veiligheidscontrole en wettelijke aansprakelijkheid op nucleair gebied;
- buitenlandse betrekkingen en handelsbeleid;
- Euratom en de ontwikkelingslanden.

In zijn inleiding brengt de verslaggever in herinnering dat de herziening van het tweede Vijfjarenprogramma van Euratom het fundamentele element aan het licht bracht dat de verslagperiode kenmerkt: de overgang van het stadium van de vaststelling van een Europees kernbeleid naar de concrete toepassing van dat beleid. Ongelukkig werd de dotatie van dat programma slechts met 1,3 % verhoogd, terwijl de kredieten met 11 % hadden moeten worden opgevoerd om alle doelstellingen te kunnen bereiken.

Die nieuwe etape was voor de Executieve Commissie een gelegenheid om haar eerste indicatieve programma te publiceren, in toepassing van artikel 40 van het Verdrag. Volgens die ramingen « zullen de kerncentrales tegen het einde van deze eeuw de helft van de globale elektrische centrales

d) dans le domaine de la politique de concurrence: pour la continuation de la politique ayant abouti à la constitution de deux comptoirs de vente des charbons de la Ruhr;

e) dans le domaine de la politique des transports: pour une solution d'urgence au problème de l'harmonisation tarifaire;

f) dans le domaine des relations extérieures de la Communauté: pour la réalisation d'une politique commerciale commune pour toutes les sources d'énergie, conformément au protocole d'accord du 21 avril 1964, et pour le renforcement de la coopération avec les pays africains et malgache associés à la C.E.E.;

g) dans le domaine des investissements et de la recherche technique: pour une extension de la compétence de la commission de recherche technique en matière de charbon aux mines de fer et pour la poursuite intensive d'une politique d'investissements et de recherche de nature à sauvegarder la compétitivité des industries communautaires;

h) dans le domaine de la politique sociale: pour la multiplication des efforts en vue de la réadaptation des travailleurs âgés et physiquement handicapés, pour la mise en œuvre d'un statut européen du mineur;

i) dans le domaine de la protection sanitaire: pour l'extension de la compétence de l'Organe permanent pour la sécurité dans les mines de houille, aux mines de fer, et pour le renforcement des effectifs de l'Organe permanent.

B. — *VIIIe Rapport général d'activité de la C.E.E.A.* (session d'octobre).

Le rapport de la Commission de l'Euratom couvre la période allant de mars 1964 à février 1965.

C'est M. Toubeau, délégué belge (soc.), qui a établi le rapport général au nom des six commissions du Parlement européen qui ont été consultées.

Ce rapport très fouillé traite de huit ordres de questions:

- la situation de l'énergie nucléaire dans la Communauté;
- le développement des techniques nucléaires;
- le Centre commun de recherches de l'Euratom;
- l'approvisionnement nucléaire;
- l'enseignement et la diffusion des connaissances dans le domaine nucléaire;
- les problèmes de protection sanitaire, de contrôle de sécurité et de responsabilité civile en matière nucléaire;
- les relations extérieures et la politique commerciale;
- l'Euratom et les pays en voie de développement.

Dans son introduction, le rapporteur rappelle que l'aménagement du deuxième programme quinquennal de l'Euratom a fait apparaître l'élément fondamental qui caractérise la période couverte par le rapport: le passage du stade de la définition d'une politique nucléaire européenne à l'application concrète de cette politique. Malheureusement la dotation de ce programme n'a été augmentée que de 1,3 %, alors qu'il aurait fallu majorer les crédits de 11 % pour pouvoir remplir tous ses objectifs.

Cette nouvelle étape a été l'occasion pour la Commission exécutive de publier son premier programme indicatif, en application de l'article 40 du Traité. D'après ces prévisions, « les centrales nucléaires représenteraient à la fin du siècle la moitié du parc électrique total; leur production serait un

vertegenwoordigen : de produktie ervan zal wat meer bedragen dan tweederde van de globale elektrische produktie en nagenoeg 30 % van het totale stroomverbruik in de Gemeenschap ».

De verslaggever wijst op de voordelen van de kernenergie : deze brandstof valt goedkoper uit dan de klassieke brandstof die nodig is om een bepaalde hoeveelheid elektriciteit op te wekken; het vervoer en het opslaan van stocks kan aldus gemakkelijk en goedkoop geschieden.

Het nominaal vermogen van de vier reactoren die thans in de Gemeenschap in gebruik zijn genomen, bedraagt nagenoeg 3 000 MWe (1). Met daarbij de centrales in aanbouw, zal het vermogen eerlang op 4 198 MWe komen te liggen.

De verslaggever dringt erop aan dat dringend een gezamenlijk industrieel kernbeleid zou worden gevoerd, bepaaldelijk dan door het oprichten van vennootschappen naar Europees recht, in acht genomen « dat sommige sleutelondernemingen in de Gemeenschap aangewezen zijn op buitenlandse octrooien ».

*

**

Tijdens zijn mondelinge uiteenzetting heeft de heer Toubeau, algemeen verslaggever, op de volgende punten gewezen :

a) de overgang van het stadium van de definitie van de kernenergie naar de toepassing ervan zal moeten leiden tot de commercialisatie van de door kernenergie opgewekte elektriciteit; Euratom zal er voor moeten zorgen dat de wetten van de winst en van de concurrentie « de veiligheid en de stabiliteit van de voorzieningen alsmede de progressiviteit van de vervangingen » niet in gevaar brengen (met name om een minimumproduktie van gemeenschapskolen mogelijk te maken);

b) de algemene verslaggever heeft de noodzaak onderstreept grotere kredieten te besteden aan het onderzoek op het gebied van de biologie, van de sanitaire bescherming en van de opstapeling van radio-actieve afvalstoffen, ten einde de veiligheid en de gezondheid van de bevolking in de Gemeenschap te waarborgen;

c) de algemene verslaggever juicht ten slotte de oprichting toe van een interexecutief orgaan voor het wetenschappelijk onderzoek in afwachting dat wordt overgegaan tot de samensmelting van de Gemeenschappen.

In zijn slotresolutie heeft het Europese Parlement de in het verslag van de heer Toubeau geformuleerde bevindingen, opmerkingen en besluiten overgenomen.

C. — VIII^{ste} Algemeen verslag over de werkzaamheden van de E.E.G. (zitting van oktober).

Dit verslag heeft betrekking op de periode van 1 april 1964 tot 31 maart 1965.

Het algemeen verslag van het Europese Parlement dat steunt op de adviezen van elf van zijn commissies, werd opgesteld door de heer Charpentier (christ.-dem., Frankrijk).

In het verslag wordt de stand van de Gemeenschap op elk gebied van activiteit zeer duidelijk en bondig uiteengezet :

- de grondslagen van de economische unie;
- het economisch en financieel beleid;
- het landbouwbeleid;

(1) MWe = elektrische megawatt (= 1 000 kilowatt), niet te verwarren met de eenheid MWth (= thermische megawatt). Het elektrisch vermogen van een reactor bedraagt nagenoeg één derde van zijn thermisch vermogen.

peu supérieure aux deux tiers de la production électrique globale et atteindrait environ 30 % de la consommation totale d'énergie dans la Communauté ».

Le rapporteur insiste sur les avantages de l'énergie nucléaire : coût du combustible nucléaire inférieur au combustible classique nécessaire pour une production déterminée d'électricité, facilité et coût favorable du transport ainsi que du stockage du combustible nucléaire.

La puissance nominale des quatre réacteurs actuellement exploités dans la Communauté est d'environ 3 000 MWe (1). Si l'on y ajoute les centrales en construction, cette puissance atteindra bientôt 4 198 MWe.

Le rapporteur souligne l'urgence d'élaborer une politique industrielle nucléaire d'ensemble, et notamment de créer des sociétés de droit européen, étant donné « l'état de dépendance dans lequel certaines entreprises-clefs de la Communauté se trouvent à l'égard de licences étrangères ».

*

**

Au cours de son intervention orale, M. Toubeau, rapporteur général, a insisté sur les points suivants :

a) le passage du stade de la définition de l'énergie nucléaire à celui de l'application concrète va susciter la commercialisation de l'électricité d'origine nucléaire; l'Euratom devra veiller à ce que les lois du profit et de la concurrence ne mettent pas en péril « la sécurité et la stabilité des approvisionnements ainsi que la progressivité des substitutions » (en vue d'assurer notamment une production minimum de charbon communautaire);

b) le rapporteur général a souligné la nécessité de consacrer des crédits plus importants aux recherches dans les domaines de la biologie, de la protection sanitaire et du stockage des déchets radioactifs, en vue de garantir la sécurité et la santé des populations de la Communauté;

c) enfin, le rapporteur général se félicite de la création d'un interexecutif de la recherche scientifique, en attendant la fusion des Communautés.

Dans sa résolution finale, le Parlement européen fait siennes les constatations, observations et conclusions présentées dans le rapport de M. Toubeau.

C. — VIIIe Rapport général d'activité de la C.E.E. (session d'octobre).

Ce rapport couvre la période du 1er avril 1964 au 31 mars 1965.

Le rapport général du Parlement européen, établi sur la base des avis de onze de ces commissions, a été rédigé par M. Charpentier (dém.-chrét., France).

Le rapport expose d'une façon particulièrement claire et succincte l'état de la Communauté dans chaque domaine de son activité :

- les bases de l'union économique;
- la politique économique et financière;
- la politique agricole;

(1) MWe = Mégawatt électrique (= 1 000 kilowatt), à distinguer de l'unité MWth (= mégawatt thermique). Le rendement électrique d'un réacteur se situe à environ un tiers de sa puissance thermique.

- het cultureel en sociaal beleid;
- de betrekkingen met de landen buiten de Gemeenschap;
- de betrekkingen met de ontwikkelingslanden;
- de juridische en politieke problemen.

De verslaggever heeft de belangrijkheid van het VIII^{de} Algemeen Verslag van de E.E.G. beklemtoond; hij heeft ze aan drie hoofdomstandigheden toegeschreven :

- 1° de aanstaande oprichting van één uitvoeringsorgaan, ter voldoening aan het Verdrag van 8 april 1965;
- 2° de aanstaande overgang naar de derde etappe van de overgangperiode van de Gemeenschappelijke Markt (1 januari 1966);
- 3° het uitbreken van de crisis van juni jongstleden.

Eerst maakt hij een balans op van de vorderingen van de Gemeenschap tijdens de verslagperiode: zij heeft een nieuwe etappe afgelegd op de weg naar de economische éénwording, met als opmerkelijkste resultaat de totstandbrenging van instrumenten voor een gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Vervolgens geeft hij de moeilijkheden aan: die komen alle erop neer dat de economische éénwording tot resultaten in het politieke vlak moet voeren; bij voorbeeld de afbraak van de douanetarieven kan geen uitwerking hebben zonder de éénmaking van de wetgevingen en van de belastingstelsels van de lidstaten. De algemene verslaggever stelt nu juist vast dat, afgezien van de landbouw, zeer weinig vooruitgang werd gemaakt op het gebied van het energie-, het vervoer-, het handels- en het sociaal beleid en op het stuk van harmonisatie van de wetgevingen.

Daarom dient de Gemeenschap zich, om voort te bestaan, naar de volgende oplossingen te richten :

- 1° totstandbrenging van een Europese rechtsorde met de instrumenten bepaald in art. 189 van het Verdrag van Rome: verordeningen, richtlijnen, beschikkingen, aanbevelingen en adviezen, bij voorkeur met de meest dwingende maatregelen;
- 2° uitbreiding van de bevoegdheid van de communautaire rechtspleging, uitgaande van het beginsel van de voorrang van het gemeenschapsrecht boven het recht der Lidstaten;
- 3° uitwerking van een gemeenschappelijk buitenlands beleid;
- 4° fusie van de uitvoerende organen, waartoe bij het Verdrag van 8 april 1965 werd besloten, en de latere fusie van de Gemeenschappen;
- 5° uitbreiding van de bevoegdheid van het Europese Parlement, dat ten minste over het recht het budget van de Gemeenschap goed te keuren dient te beschikken in afwachting dat de wetgevende taak eraan wordt toegekend.

Hiervoren is reeds gezegd dat met het technische debat een politiek debat gepaard ging over de crisis van de Gemeenschappelijke Markt, naar aanleiding van de verklaringen van de heer Couve de Murville op 20 oktober 1965.

Tijdens het technische debat heeft de heer Pêtre (christ.-dem., België) zich gemengd in de bespreking over het hoofdstuk van de sociale politiek van de Gemeenschap.

Hij heeft twee opmerkingen gemaakt :

a) in verband met de sociale politiek heeft hij betreurd dat in het algemeen verslag van de heer Charpentier geen hoofdstuk gewijd was aan het belangrijke vraagstuk van de inkomens in de Gemeenschap, inzonderheid de inkomens van de wedde- en loontrekkenden die tewerkgesteld zijn in de ondernemingen van de Gemeenschap;

- la politique culturelle et sociale;
- les relations extérieures;
- les relations avec les pays en voie de développement;
- les problèmes juridiques et politiques.

Le rapporteur général a insisté sur l'importance du VIIIe Rapport général de la C.E.E., due à trois circonstances principales :

- 1° l'imminence de la création de l'exécutif unique, en application du Traité du 8 avril 1965;
- 2° l'imminence du passage à la troisième étape de la période transitoire du Marché Commun (1er janvier 1966);
- 3° la survenance de la crise de juin dernier.

Dans ses conclusions, le rapporteur général fait le bilan des progrès de la Communauté accomplis au cours de la période de référence: avoir franchi une nouvelle étape dans la voie de l'intégration économique, avec comme résultat le plus significatif, la création d'instruments d'une politique agricole commune.

Il trace ensuite les difficultés; celles-ci se résument toutes à la nécessité de faire déboucher l'intégration économique sur le plan politique: par exemple, le désarmement douanier ne peut exercer ses effets sans l'unification des législations et des fiscalités des six Etats. Or justement, le rapporteur général constate qu'à l'exception du domaine agricole, très peu de progrès ont été enregistrés dans les domaines des politiques de l'énergie, des transports, de la politique commerciale ou sociale, et en matière d'harmonisation des législations.

C'est pourquoi, il y a lieu pour la Communauté, si elle veut survivre, de s'orienter vers les solutions suivantes :

- 1° la création d'un ordre juridique européen, à l'aide des instruments prévus à l'article 189 du Traité de Rome: règlements, directives, décisions, recommandations et avis, en recourant de préférence aux moyens les plus contraignants;
- 2° le renforcement des pouvoirs de la juridiction communautaire, guidée par le principe de la primauté du droit communautaire sur le droit des Etats membres;
- 3° l'élaboration d'une politique étrangère commune;
- 4° la fusion des exécutifs, décidée par le Traité du 8 avril 1965, et la fusion ultérieure des Communautés;
- 5° le renforcement des pouvoirs du Parlement européen, qui en attendant que la fonction législative européenne lui soit attribuée, devrait à tout le moins disposer du droit de voter le budget communautaire.

Il a été dit plus haut que le débat technique a été doublé d'un débat politique sur la crise du Marché Commun, suite aux déclarations de M. Couve de Murville du 20 octobre 1965.

Au cours du débat technique, M. Pêtre (dém.-chrét., Belgique) est intervenu sur le chapitre de la politique sociale de la Communauté.

Il a formulé deux observations :

a) en ce qui concerne la politique sociale, il a regretté que le rapport général de M. Charpentier n'ait pas consacré un chapitre à l'important problème des revenus dans la Communauté, plus particulièrement des revenus des salariés et appointés qui sont occupés dans les entreprises de la Communauté;

b) in verband met de vraagstukken van industriële omschakeling en van de wederaanpassing van de werknemers die het slachtoffer zijn van de sluiting van ondernemingen, heeft de heer Pêtre de aandacht gevestigd op de sociale gevolgen die zich naar aanleiding van deze sluitingen in verscheidene streken van de Gemeenschap voordoen. Hij heeft aangedrongen opdat de E.E.G.-Commissie alle beschikbare middelen zou aanwenden om de regionale initiatieven te steunen bij de oplossing van hun vraagstukken inzake economische omschakeling.

Anderzijds heeft de heer Troclet (soc., België) met succes een amendement op de ontwerp-resolutie verdedigd; dat amendement strekt ertoe de doelstellingen van het sociale beleid van de Gemeenschap nader te bepalen.

In de aangenomen resolutie hecht het Parlement zijn goedkeuring aan de door de E.E.G.-Commissie ontwikkelde activiteit, opert het een reeks opmerkingen en suggesties op economisch, cultureel en sociaal gebied enerzijds, en op juridisch en politiek gebied anderzijds, en, concluderend, na de wens te hebben uitgesproken dat de crisis spoedig zal worden overwonnen,

« hoopt het op een wederopleving van de Europese gedachte, opdat de Gemeenschap met volle kracht de derde etappe van de overgangperiode kan ingaan en spreekt het de wens uit dat deze periode overeenkomstig de reeds ingediende voorstellen in bepaalde sectoren kan worden bekort;

» geeft het nogmaals uiting van zijn vaste overtuiging dat de Lidstaten de door de Verdragen aangegeven weg moeten blijven volgen om een economisch en politiek geïntegreerd Europa tot stand te brengen;

» wenst het dat de Gemeenschap, getrouw aan de beste Europese tradities, in toenemende mate de economische, culturele en politieke verantwoordelijkheid aanvaardt die in deze wereld op haar rust. »

IV. — Werkzaamheden van de Gemeenschappen op economisch, sociaal en cultureel gebied.

1. De economische toestand van de Gemeenschap.

In de loop van de zitting van maart 1966 wijdde het Europese Parlement een debat aan het traditioneel geworden exposé over de economische situatie van de Gemeenschap in de loop van 1965 en over de vooruitzichten voor het jaar 1966, dat door de vice-voorzitter van de Commissie der E.E.G., Marjolin, op 18 januari 1966 voor het Parlement werd uitgebracht.

Tot besluit van dat debat nam het Parlement een resolutie aan waarin het, na te hebben geconstateerd dat de economische vooruitgang in de Gemeenschap voortaan afhankelijk is van de aanneming van een gemeenschappelijk economisch beleid,

- op het stuk van de prijzen de Lidstaten aanbeveelt de prijsopdrijving te bestrijden overeenkomstig de aanbevelingen van de Raad en van de Commissie, met name op het budgettaire terrein en door de wederaanpassing van arbeidskrachten;
- met betrekking tot de investeringen er de nadruk oplegt dat de middelen van de kapitaalmarkt in de eerste plaats voor rechtstreeks productieve investeringen gebruikt moeten worden, en een beroep op de Commissie van de E.E.G. doet om de betrokken economische kringen zo concreet mogelijke inlichtingen te verschaffen;
- een beroep doet op de Raad en op de Commissie van de E.E.G. om inzake mededinging met bekwame spoed een Europees mededingingsbeleid tot stand te brengen, wat een voorwaarde is voor een gezonde concurrentiegeest en voor de stabilisering van de prijzen;

b) en ce qui concerne les problèmes de reconversion industrielle et de réadaptation des travailleurs victimes des fermetures d'entreprises, M. Pêtre a attiré l'attention sur les conséquences sociales de ces fermetures qui surviennent dans plusieurs régions de la Communauté. Il a insisté pour que la Commission de la C.E.E. emploie tous les moyens disponibles pour aider les initiatives régionales dans la solution de leurs problèmes de reconversion économique.

D'autre part, M. Troclet (soc., Belgique) a défendu avec succès un amendement au projet de résolution, tendant à préciser les buts de la politique sociale de la Communauté.

Par la résolution qu'il a adoptée, le Parlement européen a approuvé l'activité déployée par la Commission, sous réserve d'une série d'observations et de suggestions sur le plan économique, culturel et social d'une part, et sur le plan juridique et politique d'autre part, et en conclusion, après avoir exprimé le souhait que la crise soit rapidement surmontée,

« espère en une relance européenne, permettant à la Communauté de s'engager avec vigueur dans la troisième étape de la période transitoire et souhaite voir cette période raccourcie, dans certains domaines, conformément aux propositions déjà présentées;

» réaffirme sa profonde conviction selon laquelle les Etats membres doivent continuer à suivre la voie tracée par les Traités afin d'aboutir à une Europe économiquement et politiquement intégrée;

» souhaite que la Communauté, fidèle aux meilleures traditions de l'Europe, assume de plus en plus la responsabilité qui lui incombe dans le monde sur le plan économique, culturel, social et politique. »

IV. — L'activité des Communautés dans le domaine économique, social et culturel.

1. La situation économique dans la Communauté.

Au cours de sa session de mars 1966, le Parlement européen a consacré un débat à l'exposé devenu traditionnel sur la situation économique de la Communauté au cours de l'année 1965 et sur les perspectives pour l'année 1966, présenté, par M. Marjolin, vice-président de la Commission de la C.E.E. devant le Parlement le 18 janvier 1966.

En conclusion de ce débat, le Parlement a adopté une résolution, dans laquelle, après avoir constaté que la progression économique de la Communauté est conditionnée désormais par l'adoption d'une politique économique commune;

- il engage, en ce qui concerne les prix, les Etats membres à enrayer la hausse des prix en se conformant aux recommandations de la Commission et du Conseil, notamment dans le domaine budgétaire et par la réadaptation de la main-d'œuvre;
- il souligne, en ce qui concerne les investissements, que les ressources du marché des capitaux doivent être affectées en premier lieu aux investissements directement productifs et invite la Commission de la C.E.E. à documenter aussi concrètement que possible les milieux économiques intéressés;
- il invite le Conseil et la Commission de la C.E.E. en ce qui concerne la concurrence, à élaborer d'urgence une politique européenne de la concurrence, condition de la compétitivité et de la stabilisation des prix;

— een beroep doet op de Commissie om met betrekking tot het economische beleid zo spoedig mogelijk het programma voor de economische politiek op middellange termijn in de jaren 1966-1970 in te dienen (1).

Anderzijds heeft het Europese Parlement in de loop van dezelfde zitting en naar aanleiding van een door de gewezen Franse Eerste Minister Pleven gestelde vraag een eerste maal van gedachten gewisseld over bepaalde aspecten van de regionale politiek der Gemeenschap, met name wat de investeringen in naburige zones ervan betreft.

2. Landbouwbeleid.

De onderbreking van de onderhandelingen over de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid op 30 juni 1965 in Brussel — aanleiding tot het « bevrozen » van de Europese integratie — had een vertraging van het arbeidstempo in de communautaire instellingen tot gevolg; belangrijke beslissingen inzake het landbouwbeleid moesten uitblijven.

Het Europese Parlement heeft zich echter in de verslagperiode op actieve wijze met het gemeenschappelijk landbouwbeleid beziggehouden. Met name behandelde het belangrijke verordeningen inzake marktorganisaties voor groenten en fruit, vetten en kwaliteitswijnen uit bepaalde gebieden, voorts enkele verordeningen en richtlijnen van minder belang, doch niettemin voor de invoering van het gemeenschappelijke landbouwbeleid noodzakelijk.

Hierna volgt een overzicht van de belangrijkste beraadslagingen.

a) In mei bracht het Parlement advies uit over een verordening met aanvullende bepalingen inzake de ordening van de groente- en fruitmarkt, bedoeld om bepaalde storingen in deze sector weg te nemen.

Deze verordening beoogt in de eerste plaats een betere organisatie van de telers door het vormen van telersverenigingen aan te moedigen, waarvan de leden de verbintenissen aangaan zich bij de produktie en commercialisatie aan bepaalde regels te houden, met het oog op de stabilisatie van de markt.

Tijdens dit debat heeft de heer Dupont (christ.-dem., België) zijn steun toegezegd aan die ontwerp-verordening, maar hij heeft niettemin voorbehoud gemaakt wat betreft de telersverenigingen waarvan hij het principe vooralsnog niet kan goedkeuren.

b) Tijdens de zitting van januari 1966 werd het Parlement om advies verzocht betreffende een ontwerp-verordening tot wijziging van artikel 11 van verordening n° 23/1962 wat sinaasappelen betreft.

Dit geschil, de zogenaamde « sinaasappelenoorlog », verwekte destijds enige deining. De Executieve Commissie, die vreesde dat de prijzen aan verbruiker een bepaalde verhoging zouden ondergaan, stelde een verlaging voor met 15 % van de referentieprijzen voor de berekening van de heffing welke toegepast wordt bij invoer van zoete sinaasappelen en voor de toekenning van subsidies vanwege de Lidstaten aan de telers van zoete sinaasappelen.

Daar het advies van de Commissie voor de Landbouw negatief was, kon het Parlement geen gunstig advies uitbrengen, daar het van oordeel was dat de Lidstaten trouw moeten blijven aan het begrip van referentieprijzen en dat moeilijkheden van conjuncturele aard uit de weg kunnen geruimd worden door de verbetering van het produktie-apparaat en van de commercialisatie van de citrusvruchten.

c) In de loop van de zitting van juni 1965 heeft het Parlement een onderzoek gewijd aan een voorstel van de

(1) Dit programma werd inmiddels, nl. op 29 april 1964, overgezonden aan de Raad van Ministers, en werd door het Parlement onderzocht tijdens zijn zitting van november 1966.

— il invite la Commission en ce qui concerne la politique économique, à présenter dans les meilleurs délais, un programme de politique économique à moyen terme pour les années 1966 à 1970 (1).

D'autre part, au cours de la même session et à l'occasion d'une question posée par l'ancien président du Conseil français, M. Pleven, le Parlement européen a consacré un premier débat à certains aspects de politique régionale de la Communauté; notamment en ce qui concerne les investissements dans les régions périphériques de celle-ci.

2. La politique agricole.

La suspension des négociations sur le financement de la politique agricole commune, le 30 juin 1965 à Bruxelles — qui a eu pour conséquence de « geler » le processus d'intégration européenne — s'est traduite par un ralentissement du rythme de travail des institutions communautaires; d'importantes décisions n'ont pas pu être prises en matière de politique agricole.

Au cours de la période couverte par le rapport, le Parlement européen s'est toutefois occupé activement de la politique agricole commune. Il a examiné notamment d'importants règlements portant établissement d'organisations de marchés pour les fruits et légumes, les matières grasses et les vins de qualité de certains vignobles. Il a examiné, en outre, d'autres règlements et directives qui revêtent une importance moindre, mais n'en sont pas moins indispensables pour l'instauration d'une politique agricole commune.

Ci-après sont passées en revue les plus importantes délibérations.

a) Au cours de la session de mai, le Parlement a exprimé son avis sur un règlement relatif aux dispositions complémentaires pour l'organisation du marché des fruits et légumes, visant à supprimer les inconvénients apparus dans ce secteur.

Ce règlement tend principalement à promouvoir une meilleure organisation des producteurs en encourageant la formation d'associations dont les membres s'engagent à respecter les impératifs de production et de commercialisation en vue de stabiliser les marchés.

Au cours de ce débat, M. Dupont (dém.-chrét., Belgique) a apporté son appui à ce projet de règlement, tout en émettant des réserves en ce qui concerne les groupements de producteurs, dont il ne peut approuver le principe dès à présent.

b) Au cours de la session de janvier 1966, le Parlement a été consulté sur un projet de règlement portant modification de l'article 11 du règlement n° 23/1962, en ce qui concerne les oranges.

Cette affaire, qui a été appelée « la guerre des oranges » a créé à l'époque quelques remous. Craignant une certaine augmentation des prix à la consommation, la Commission exécutive préconisait une diminution de 15 % du prix de référence pour le calcul de la taxe applicable aux importations d'oranges douces et l'octroi par les Etats membres d'une subvention à leurs producteurs d'oranges douces.

Sur avis négatif de la Commission de l'agriculture, le Parlement n'a pu donner un avis favorable, estimant que les Etats membres doivent rester fidèles à la notion du prix de référence et que les difficultés conjoncturelles pourront être aplanies par l'amélioration des structures de production et de commercialisation des agrumes.

c) Au cours de la session de juin 1965, le Parlement a examiné une proposition de la Commission de la C.E.E. au

(1) Ce programme a été transmis dans l'intervalle, le 29 avril 1964, au Conseil des Ministres, et examiné par le Parlement lors de la session de novembre 1966.

E.E.G.-Commissie aan de Raad voor een verordening betreffende een gemeenschappelijke ordening van de markt voor vetten.

De heer Dupont (christ.-dem., België) mengde zich herhaaldelijk in het debat en stemde tegen de resolutie welke het door de Commissie voorgestelde marktsysteem goedkeurde, daar, naar zijn oordeel, de ontwerp-verordening de negatie is van de onderlinge verbondenheid van de markt voor plantaardige en de markt voor dierlijke vetten.

d) In mei keurde het Parlement een resolutie goed over de verbetering van de communautaire regeling voor de reeds onder een marktorganisatie vallende landbouwprodukten, afschaffing van de douanerechten en toepassing van het gemeenschappelijk buitentarief vanaf 1 juli 1967.

Zoals men weet, dienden die voorstellen gewijzigd te worden ingevolge de crisis in de Gemeenschappelijke Markt. De nieuwe termijnen werden vastgesteld in het accoord-protocol van 11 mei 1965.

e) Tijdens de zitting van juni onderzocht het Parlement een voorstel van de Commissie aan de Raad betreffende de door deze ter voldoening aan Verdragsartikel 201 vast te leggen bepalingen betreffende de instelling van een belasting op vetten.

Het Parlement was terughoudend ten opzichte van dat voorstel aangezien het niet strookt met de regel van het universele karakter van de begroting der Gemeenschap.

De heer Dupont (christ.-dem., België) heeft het advies van de Commissie voor de Landbouw opgesteld.

Het Parlement heeft tevens zijn advies gegeven over een reeks andere landbouwvraagstukken.

De heer Breyne (soc., België) heeft verslag uitgebracht over een voorstel van de E.E.G.-Commissie aan de Raad voor een verordening betreffende de toepassing van de regeling der gemeenschappelijke landbouwpolitiek op glucose en lactose.

3. Vervoerbeleid.

In de loop van het verslagjaar werd door de Raad overeenstemming bereikt over de algemene beginselen voor de ordening van de vervoermarkt. Het bereikte akkoord geldt voor een uit twee etappes bestaande overgangperiode welke eindigt op 31 december 1972. Aan het einde van de overgangsregeling zal al het nationale en internationale vervoer binnen de Gemeenschap onderworpen zijn aan de communautaire regeling. Deze regeling laat, in tegenstelling tot hetgeen de E.E.G.-Commissie had voorgesteld, twee stelsels naast elkaar bestaan: het stelsel van verplichte en van niet verplichte margetarieven.

Tijdens de zitting van januari werd het verslag over dat belangrijke probleem voorgedragen door de heer A. De Gryse (christ.-dem., België).

Het gaat om een ontwerp-verordening op basis van artikel 75 van het Verdrag dat, met het oog op de uitwerking van een gemeenschappelijk vervoerbeleid, in een zelfde regeling voorziet voor het internationaal vervoer uit of naar het grondgebied van een der Lidstaten of dat het grondgebied van een of meer Lidstaten doorkruist.

Een eerste ontwerp-verordening van 10 mei 1963 werd in 1964 aan het Europese Parlement voorgelegd, maar het werd verworpen door de Raad, daar de Nederlandse regering er tegen gekant was (volgens artikel 75, §§ 1 en 3, van het Verdrag is eenparigheid vereist).

Intussen heeft de Commissie andere oplossingen voorgesteld waarover in de Raad van Ministers een principieel akkoord is bereikt. Zij heeft die voorstellen aan de Com-

Conseil relative à un règlement portant établissement d'une organisation commune des marchés des matières grasses.

M. Dupont (dém.-chrét., Belgique) est intervenu plusieurs fois dans le débat et a voté contre la résolution souscrivant au système de marché proposé par la Commission, le projet de règlement étant, selon lui, la négation de l'interdépendance entre les graisses végétales et les graisses animales.

d) Au cours de la session de mai, le Parlement a approuvé une résolution concernant l'amélioration du marché commun pour les produits agricoles déjà soumis à une organisation de marché, suppression des droits de douane et application du tarif extérieur commun à partir du 1er juillet 1967.

On sait que ces propositions ont dû être modifiées suite à la crise qui devait éclater au sein du Marché Commun. Les nouveaux délais ont été fixés par le protocole d'accord du 11 mai 1965.

e) Au cours de la session de juin, le Parlement a examiné une proposition de la Commission de la C.E.E. au Conseil visant à instituer sur la base de l'article 201 du Traité une taxe sur les matières grasses.

Le Parlement s'est montré réticent à l'égard de cette proposition, étant donné qu'elle se départit de la règle de l'universalité du budget de la Communauté.

M. Dupont (dém.-chrét., Belgique), a rédigé l'avis de la Commission de l'agriculture.

Le Parlement a encore exprimé son avis sur une série d'autres questions en matière agricole. Signalons que M. Breyne (soc., Belgique) a présenté le rapport sur une proposition de la Commission de la C.E.E. au Conseil concernant un règlement relatif à l'application du régime de la politique agricole commune au glucose et au lactose.

3. La politique des transports.

Au cours de la période couverte par le rapport, le Conseil est parvenu à un accord sur les principes généraux d'organisation du marché des transports. Cet accord est valable pour une période transitoire, scindée en deux étapes, qui s'achève au 31 décembre 1972. A la fin de cette période, les transports nationaux et internationaux dans la Communauté seront soumis à des dispositions communes. Cette réglementation permet, à la différence des propositions de la Commission de la C.E.E., l'existence parallèle de deux systèmes, les systèmes de la tarification à fourchettes obligatoire et non obligatoire.

C'est M. A. De Gryse (dém.-chrét., Belgique), qui a présenté le rapport sur cette importante question au cours de la session de janvier.

Il s'agit d'une proposition de règlement pris en vertu de l'article 75 du Traité, qui prévoit, en vue de l'élaboration d'une politique commune des transports, l'institution de « règles communes applicables aux transports internationaux exécutés au départ ou à destination du territoire d'un Etat membre, ou traversant le territoire d'un ou plusieurs Etats membres ».

Une première proposition de règlement arrêtée le 10 mai 1963 avait été soumise en 1964 au Parlement européen, mais cette proposition ne fut pas acceptée par le Conseil, étant donné l'opposition du gouvernement néerlandais (l'unanimité étant requise, art. 75 du Traité, §§ 1 et 3).

Sur ces entrefaites, la Commission a présenté des solutions de rechange, qui ont conduit à un accord de principe au sein du Conseil des Ministres. Elle a soumis cette pro-

missie voorgelegd zonder aan deze consultatie een officieel karakter te verlenen, aangezien de Raad de zaak bij het Parlement niet aanhangig had gemaakt ter voldoening aan artikel 149, tweede lid, van het E.E.G.-Verdrag.

In zijn betoog bracht de heer De Gryse drie principes in herinnering die aan het oorspronkelijk ontwerp van 1963 ten grondslag lagen :

a) dat ontwerp voorzag in de invoering van een stelsel van verplichte margetarieven (d.w.z. tarieven die variëren tussen een maximum- en een minimumgrens) voor iedere vorm van vervoer (spoor, weg en binnenscheepvaart);

b) het voorzag in de mogelijkheid om bijzondere contracten te sluiten welke afwijken van de margetarieven, mits daartoe vooraf machtiging wordt verleend;

c) het stelde de Commissie in staat in uitzonderingsgevallen, op verzoek van een der Lidstaten, speciale tarifieringsmaatregelen te nemen.

De heer De Gryse wijst vervolgens op de wijzigingen welke in dat systeem zijn aangebracht door het nieuwe compromis van 27 oktober 1965 :

a) Het stelsel van de verplichte margetarieven wordt opgeheven voor het vervoer over de binnenwateren. Voor dat vervoer wordt een referentietarifiering ingesteld (d.w.z. een stelsel van openbare en gehomologeerde tarieven, dat wel een aanwijzing geeft, maar niet verplicht is).

Voor het vervoer per spoor of over de weg blijft het stelsel van de verplichte margetarieven behouden. Bovendien zijn de grenzen nauwkeuriger bepaald aangezien de speelruimte niet meer dan 20 % van de basisprijs mag bedragen (max. 10 % boven en 10 % onder de prijs).

b) De mogelijkheid tot het sluiten van bijzondere contracten wordt verruimd, aangezien geen enkele voorafgaande toestemming meer vereist is;

c) De Commissie behoudt natuurlijk het recht om haar toevlucht te nemen tot uitzonderlijke tarifieringsmaatregelen.

Tot besluit sprak de heer De Gryse de hoop uit dat het nieuwe voorstel, al is het een compromis, een eerste stap zal zijn naar de verwezenlijking van een gemeenschappelijk vervoerbeleid.

In zijn slotresolutie heeft het Europese Parlement het voorstel van de Commissie goedgekeurd, maar tevens de Raad verzocht de zaak officieel bij het Parlement aanhangig te maken en een nieuw voorstel uit te werken aangaande de vervoercapaciteit. De Raad is op die tweevoudige wens ingegaan en heeft op 23 maart 1966 bij het Parlement officieel voorstellen ingediend betreffende het systeem van de margetarieven; dit gaf aanleiding tot een aanvullend verslag van de heer De Gryse, dat werd voorgedragen tijdens de zitting van juni 1966; anderzijds heeft de Raad, tijdens de 194^e zitting op 19 en 20 oktober jongstleden, de E.E.G.-Commissie verzocht hem binnen korte tijd voorstellen te doen betreffende de capaciteit van het wegvervoer en het vervoer over de binnenwateren.

4. De interne problemen van de Gemeenschappelijke Markt.

a) *De douane-unie. — Bevordering van de Gemeenschappelijke markt voor industriële produkten.*

Tijdens de zitting van mei heeft het Parlement een voorstel van de Commissie goedgekeurd, dat ertoe strekt tegen 1 juli 1967 de douane-unie tot stand te brengen, maar tevens heeft het geoordeeld dat die versnelde totstandkoming gepaard diende te gaan met een eveneens versnelde verwezenlijking van de economische unie.

position à la Commission, sans que cette consultation ait un caractère officiel, le Conseil n'ayant pas saisi le Parlement par application de l'article 149, deuxième alinéa du Traité de la C.E.E.

Au cours de son intervention, M. De Gryse a rappelé les trois principes qui soutenaient la proposition originale de 1963 :

a) cette proposition prévoyait l'instauration d'un système de tarifs à fourchettes obligatoires (c'est-à-dire oscillant entre une limite supérieure et une limite inférieure) pour tous les modes de transport (chemin de fer, route et navigation intérieure);

b) elle prévoyait la possibilité de conclure des contrats particuliers, qui pourraient déroger à la fourchette, moyennant autorisation préalable;

c) elle permettait à la Commission, dans des cas exceptionnels et à la demande d'un des Etats membres, de recourir à des mesures tarifaires spéciales.

M. De Gryse indique ensuite les modifications qui ont été apportées à ce système par le nouveau compromis du 27 octobre 1965 :

a) Le système de tarifs à fourchettes obligatoire n'est plus maintenu pour la navigation intérieure. Pour celle-ci, une tarification de référence est instituée (c'est-à-dire un système de tarifs publics et homologués, ayant un caractère indicatif mais non obligatoire).

En ce qui concerne les transports par fer et par route, la tarification à fourchettes obligatoire est maintenue. En outre, la fourchette est établie sur des bases plus précises, la marge ne pouvant excéder 20 % du prix de base (max. 10 % au-dessus et 10 % en dessous de ce prix).

b) La possibilité de conclure des contrats particuliers est élargie, aucune autorisation préalable n'étant plus requise;

c) La Commission maintient son droit, bien entendu, de recourir à des mesures tarifaires exceptionnelles.

Dans sa conclusion, M. De Gryse a formulé l'espoir que la nouvelle proposition, bien que constituant un compromis, marquera un premier pas vers la mise en œuvre d'une politique commune des transports.

Dans sa résolution finale, le Parlement, tout en approuvant les nouvelles propositions de la Commission, a invité le Conseil à le saisir officiellement et à élaborer une nouvelle proposition concernant la capacité des transports. Le Conseil a obtempéré à ce double vœu : il a saisi officiellement le Parlement le 23 mars 1966 des propositions relatives au système de tarifs à fourchettes, ce qui a donné lieu à un rapport complémentaire rédigé par M. De Gryse et présenté lors de la session de juin 1966; d'autre part, au cours de sa 194e session des 19 et 20 octobre écoulés, le Conseil a invité la Commission de la C.E.E. à lui proposer à bref délai des mesures dans le domaine de la capacité des transports routiers et de la navigation fluviale.

4. Les problèmes internes du Marché Commun.

a) *L'union douanière. — L'amélioration du Marché Commun des produits industriels.*

Le Parlement a approuvé au cours de sa session de mai la proposition de la Commission visant à réaliser l'union douanière pour le 1er juillet 1967, tout en émettant l'avis que cette accélération devrait être accompagnée d'une réalisation également rapide de l'union économique.

Zoals reeds vermeld, had het Parlement tegelijk een resolutie goedgekeurd, waarin een versnelde verwezenlijking van de Gemeenschappelijke Markt wordt aanbevolen voor de landbouwproducten die reeds onder een marktregeling vallen: het door het Verdrag tot stand gebrachte automatisme voor de afbraak van de douanetarieven leidde op 1 januari 1966 andermaal tot een verlaging hiervan, nl. van 30 % tot 20 % van de tarieven van 1957. Tijdens de derde etappe moet die 20 % geleidelijk aan verdwijnen.

De toenmalige voorstellen van de Commissie voorzagen in de totstandkoming van de douane-unie tegen 1 juli 1967. Zoals bekend, dienden deze voorstellen te worden gewijzigd ingevolge de crisis in de Gemeenschap. Krachtens het protocol van de overeenkomst van 11 mei 1966 zal het vrije verkeer van de industrie goederen worden doorgevoerd door de vermindering met 5 % van de rechten binnen de Gemeenschap met ingang van 1 juli 1967, en door de afschaffing ervan met ingang van 1 juli 1968.

Bovendien heeft het Parlement twee resoluties goedgekeurd, waarvan de ene betrekking heeft op de harmonisering van de douanewetgevingen, die zal doorgevoerd worden op het ogenblik dat de tarieven zullen ééngemaakt zijn, en de andere op een beslissing van de Raad tot opheffing van de controle aan de grenzen tussen de Lidstaten, uiterlijk op 1 januari 1970.

b) *Vrijheid van vestiging en vrij verrichten van diensten.*

Het Parlement heeft de voorstellen van de E.E.G.-Commissie ter uitvoering van de algemene programma's tot opheffing van de beperkingen ten aanzien van de vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten in de diverse economische sectoren, opgemaakt ter voldoening aan de artikelen 54 en 63 van het Verdrag van Rome, regelmatig aan een onderzoek onderworpen. In de verslagperiode heeft het daarover tien adviezen verstrekt.

Onder de voornaamste vermelden wij:

- niet beloonde activiteiten in de takken elektriciteit, gas, water en gezondheidsdiensten;
- onroerende zaken en diensten aan ondernemingen;
- niet beloonde activiteiten in de detailhandel;
- niet beloonde activiteiten in de voedingsnijverheid en in de drankbereiding;
- vrijheid voor de landbouwers uit een Lidstaat om zich in een andere Lidstaat te vestigen, om over te gaan naar een andere exploitatie.

c) *Mededingingsproblemen.*

Het Parlement werd met betrekking tot de mededinging tweemaal geraadpleegd over twee totaal verschillende vraagstukken, nl. de steunmaatregelen ten behoeve van de scheepsbouw en splijtstofvoorziening van de Europese Gemeenschap voor atoomenergie.

Over het tweede probleem werd een verslag gemaakt door de heer Leemans (christ.-dem., België) tijdens de zitting van juni. Het betreft een voorstel van de Euratom-Commissie aan de Raad, strekkende tot wijziging van de bepalingen van het hoofdstuk van het Verdrag betreffende de voorziening, overeenkomstig artikel 76 van het Verdrag waarin wordt bepaald dat die materie zal worden herzien na het verstrijken van zeven jaren te rekenen van de inwerkingtredingsdatum van het Verdrag (d.w.z. in 1965) volgens een z.g. « kleine herzieningsprocedure »; ter zake neemt de Raad eenparig een beslissing op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europese Parlement.

Nous avons vu précédemment que le Parlement avait approuvé parallèlement une résolution recommandant l'accélération du Marché Commun pour les produits agricoles déjà soumis à une organisation de marché: l'automatisme établi par le Traité dans l'abaissement des droits de douanes internes a entraîné, au 1er janvier 1966, une nouvelle réduction des tarifs qui passent de 30 à 20 % de ce qu'ils étaient en 1957. Au cours de la troisième étape, ces 20 % devaient être réduits progressivement.

Les propositions de l'époque de la Commission prévoyaient l'accomplissement de l'union douanière pour le 1er juillet 1967. On sait que ces propositions ont dû être modifiées suite à la crise de la Communauté et qu'en vertu du protocole d'accord du 11 mai 1966, la libre circulation des marchandises industrielles sera réalisée par la réduction de 5 % des droits intercommunautaires le 1er juillet 1967 et par leur suppression totale le 1er juillet 1968.

En outre, le Parlement a approuvé deux résolutions, l'une relative à l'harmonisation des législations douanières, à réaliser au moment de l'achèvement de l'union tarifaire, l'autre concernant une décision du Conseil prévoyant l'abolition du contrôle, aux frontières entre les Etats membres le 1er janvier 1970 au plus tard.

b) *La liberté d'établissement et la libre prestation des services.*

Le Parlement a poursuivi régulièrement l'examen des propositions de directive élaborées par la Commission de la C.E.E. en vue d'appliquer aux différentes activités économiques les programmes généraux pour la suppression des restrictions à la liberté d'établissement et à la libre prestation des services établis en application des articles 54 et 63 du Traité de Rome. Dans ce domaine, il a formulé dix avis au cours de la période considérée.

Citons parmi les principales:

- activités non salariées relevant des branches électricité, gaz, eau et services sanitaires;
- affaires immobilières et services fournis aux entreprises;
- activités non-salariées relevant du commerce de détail;
- activités non-salariées relevant des industries alimentaires et de la fabrication de boissons;
- liberté pour les agriculteurs ressortissant d'un Etat membre de s'établir dans un autre Etat membre, de muter d'une exploitation à une autre.

c) *Problèmes de concurrence.*

En matière de concurrence, le Parlement a été invité à donner son avis sur deux questions fort différentes. La première question intéresse l'aide à la construction navale, la seconde, l'approvisionnement de la Communauté européenne de l'énergie atomique en matières fissiles.

La seconde de ces questions a fait l'objet d'un rapport de M. Leemans (dém.-chrét., Belgique), lors de la session de juin. Il s'agissait d'une proposition de la Commission de l'Euratom au Conseil de modifier les dispositions du chapitre du Traité concernant l'approvisionnement, conformément à l'article 76 du Traité qui prévoit une révision de cette matière à l'issue d'une période de sept ans à compter de la date d'entrée en vigueur du Traité (c'est-à-dire en 1965), selon une procédure interne dite « de petite révision », le Conseil statuant à l'unanimité sur proposition de la Commission et après consultation du Parlement européen.

Deze wijzigingen zijn van drieërlei aard :

- 1° het vervangen van het beginsel van de gelijke toegang tot de hulpbronnen op het gebied van de voorziening in ertsen, grondstoffen en bijzondere splijtstoffen door het beginsel van de non-discriminatie; dit beginsel is reeds door de Verdragen tot instelling van de E.G.K.S. en van de E.E.G. opgenomen en heeft tot doel de vooruitziende gebruikers aan te moedigen;
- 2° een ruimere liberalisatie van de regelen betreffende het sluiten van de voorzieningscontracten, ten einde beter te kunnen rekening houden met de toestand op de markt, hetgeen een vermindering van de macht van het voorzieningsagentschap insluit;
- 3° het in de hand werken van een gemeenschappelijk voorzieningsbeleid heeft aanleiding gegeven tot de aanpassing van verschillende bepalingen van hoofdstuk VI, met name betreffende de procedures en het vaststellen van de algemene doelstellingen.

Ook de heer Toubeau (soc., België) nam het woord tijdens de bespreking om te verklaren dat hij tegen de resolutie zou stemmen, omdat hij van mening is dat het niet past, nu de fusie der executieven voor de deur staat, de bevoegdheden van het voorzieningsagentschap in te krimpen en derhalve die van de Raad van Ministers te verruimen.

d) *Harmonisering van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.*

Het Parlement werd tijdens de verslagperiode geraadpleegd over drie voorstellen van de E.E.G.-Commissie tot harmonisatie van wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van belang zijn voor de interne markt :

- een voorstel voor een richtlijn betreffende de indirecte belastingen op het bijeenbrengen van kapitalen;
- een voorstel voor een richtlijn betreffende de toenadering tussen de bestuursrechtelijke bepalingen i.v.m. de patentgeneesmiddelen.

De heer Troclet (soc., België) heeft het advies van de Commissie voor de bescherming van de gezondheid opgesteld;

- een voorstel voor een richtlijn betreffende de harmonisering van de wetgevingen op de omzetbelasting, ten gunste van de invoering van een stelsel van belasting op de toegevoegde waarde,

Die laatste belangrijke richtlijn streeft een dubbel doel na :

- 1° het bereiken van een zo groot mogelijke neutraliteit inzake mededinging; de belasting op de toegevoegde waarde blijft immers altijd gelijk, terwijl het bedrag van de gecumuleerde taks afhangt van het aantal verhandelingen waaraan de goederen onderworpen zijn, dus van externe factoren, b.v. de concentratie van de ondernemingen, het aantal tussenpersonen enz.;
- 2° de vervulling van de voorafgaande voorwaarden met het oog op de opheffing van de belastinggrenzen.

5. *Activiteiten op sociaal gebied.*

De activiteiten van de E.E.G.-Commissie op sociaal gebied waren in het verslagjaar gericht op verbetering van de toestand der migrerende werknemers. Zij deed de Raad een voorstel voor een geheel nieuwe redactie van de sinds 1 januari 1959 geldende verordeningen n° 3 en 4 betreffende de sociale zekerheid van migrerende werknemers; alle latere wijzigingen zijn in deze nieuwe tekst verwerkt.

Les modifications proposées sont de trois ordres :

- 1° la substitution du principe de la non-discrimination, dans le domaine de l'approvisionnement en minerais, matières brutes et matières fissiles spéciales, déjà consacré par les Traités de la C.E.C.A. et de la C.E.E. au principe de l'égal accès aux ressources, ceci afin d'encourager les utilisateurs prévoyants;
- 2° une plus large libéralisation des règles de conclusion de contrats de fournitures, afin de mieux tenir compte de la situation du marché, ceci impliquant une réduction des pouvoirs de l'agence d'approvisionnement;
- 3° la mise en œuvre d'une politique commune d'approvisionnement, ce qui nécessite l'aménagement de plusieurs dispositions du chapitre VI, notamment en ce qui concerne les procédures et la fixation des objectifs généraux.

Est également intervenu dans la discussion, M. Toubeau (soc., Belgique), qui a déclaré qu'il voterait contre la résolution, considérant qu'à la veille de la fusion des exécutifs, il ne convenait pas de réduire les pouvoirs de l'agence d'approvisionnement et d'augmenter, par le fait même, ceux du Conseil des Ministres.

d) *L'harmonisation des législations.*

Au cours de la période considérée, le Parlement a été consulté sur trois propositions de la Commission de la C.E.E. qui visent à l'harmonisation de législations intéressant le marché intérieur :

- une proposition de directive concernant les impôts indirects frappant les rassemblements de capitaux;
- une proposition de directive concernant le rapprochement des dispositions réglementaires relatives aux spécialités pharmaceutiques.

M. Troclet (soc., Belgique) a rédigé l'avis de la Commission de la protection sanitaire, concernant cette question.

- une proposition de directive en matière d'harmonisation des législations concernant les taxes sur le chiffre d'affaires, en faveur de l'instauration d'un système de taxes sur la valeur ajoutée.

Les objectifs poursuivis par cette dernière directive importante sont doubles :

- 1° l'établissement d'une neutralité concurrentielle aussi grande que possible, la taxe sur la valeur ajoutée demeurant toujours égale à elle-même, alors que le montant de la taxe cumulative dépend du nombre de transactions que parcourt la marchandise, donc de facteurs externes tels que la concentration des entreprises, le nombre d'intermédiaires, etc.;
- 2° la réalisation d'une des conditions préalables pour permettre la suppression des frontières fiscales.

5. *L'activité dans le domaine social.*

L'activité de l'exécutif européen dans le domaine social a tendu au cours de l'année de référence à l'amélioration de la situation des travailleurs migrants : la Commission de la C.E.E. a transmis au Conseil une proposition de règlement qui constitue une refonte complète des règlements n°s 3 et 4 concernant la sécurité sociale des travailleurs migrants, en vigueur depuis le 1er janvier 1959, et regroupe

Voorts richtte zij in juli aan de zes Lidstaten een aanbeveling inzake de huisvesting van migrerende werknemers. In december ten slotte diende zij een voorstel in voor een verordening houdende toepassing op zeelieden van de verordeningen n°s 3 en 4 betreffende de sociale zekerheid van migrerende werknemers.

Het Parlement onderzocht in dezelfde periode de sociale aspecten van de fusie der executieven en nam — zoals het ieder jaar doet — de ontwikkeling van de sociale toestand in de Gemeenschap onder de loep. De door het Parlement behandelde bijzondere vraagstukken waren dit jaar zeer talrijk: sociale zekerheid van de hulpfunctionarissen bij de instellingen van de Gemeenschap, doeltreffender opzet van de hulpverlening uit het Europees Sociaal Fonds, sociale aspecten van « Initiatief 1964 », sociale harmonisatie, toestand van de arbeidsmarkt, beroepsopleiding in de landbouw, sanering van de Italiaanse zwavelmijnen, conclusies van de Europese Conferentie over de sociale zekerheid, bescherming van jeugdige werknemers.

a) Tijdens de meizitting besprak het Parlement het verslag van de heer Troclet (soc., België) over de sociale aspecten van de fusie der Executieven. Dit verslag bepleit een oplossing waarbij de meest omvattende algemene en bijzondere bevoegdheden van elk der drie executieven tot alle sociale sectoren worden uitgebreid.

Namens de socialistische fractie betreurde de heer Dehousse (België) dat de gemeenschappelijke Executieve geen gecoöpteerd vakbonds lid meer telt en hij drong erop aan dat de werkzaamheden van de Hoge Autoriteit op het gebied van de omschakeling en wederaanpassing worden voortgezet.

b) Tijdens de novemberzitting wijdde het Parlement een lang debat aan de uiteenzetting van de E.E.G.-Commissie over de ontwikkeling van de sociale toestand in de Gemeenschap in 1964.

Namens de christen-democratische fractie legde de heer Pêtre (België) de nadruk op twee punten die hem bijzonder belangrijk voorkomen in de sociale en culturele evolutie: het inkomensbeleid en de sociale en culturele aspecten van het inzake vrijetijdsbesteding van de massa gevoerde beleid.

Namens de fractie van de liberalen en geestverwanten onderstreepte de heer Merchiers (België) de noodzakelijke harmonisatie van het sociale beleid in de zes landen van de Gemeenschap, zowel voor de door een overeenkomst gebonden werknemers als voor de zelfstandigen.

c) Tijdens de junizitting wijdde het Parlement een debat aan de problemen inzake sociale harmonisatie op grond van een door de heer Nederorst (soc., Nederland) voorgedragen verslag.

Dit verslag komt tot de bevinding dat de sociale ontwikkeling doorgaans veel minder dan de overige sectoren de aandacht van de verantwoordelijke overheidslichamen en van de openbare mening gaande maken. Bij artikel 118 van het Verdrag, dat het sleutelartikel in sociale zaken is, wordt de uitvoerende Commissie ermee belast, door studies en adviezen een nauwe samenwerking op sociaal gebied onder de Lidstaten te bevorderen. Op te merken valt dat de gesprekspartner van de uitvoerende Commissie luidens dit artikel niet de Raad van Ministers is, wél de zes Ministers van Arbeid van de Lidstaten. Bovendien heeft de uitvoerende Commissie slechts een raadgevende bevoegdheid; zij is er niet toe gemachtigd, richtlijnen te verstrekken. De « gemeenschapsinhoud » van artikel 118 heeft dus niet veel te betekenen en de behaalde resultaten ondergaan er natuurlijk de nadelige weerslag van. Artikel 118 verwijst nochtans naar andere artikelen uit het Verdrag, die een meer voor-

ainsi les règlements modificatifs intervenus par la suite. D'autre part, en juillet, la Commission a adressé aux six Etats membres une recommandation concernant le logement des travailleurs migrants. Enfin, elle a adopté en décembre une proposition de règlement portant extension aux gens de mer des dispositions des règlements n°s 3 et 4 sur la sécurité sociale des travailleurs migrants.

Durant la même période, le Parlement s'est prononcé sur les aspects sociaux de la fusion des exécutifs, et a fait son analyse annuelle de l'évolution de la situation sociale dans la Communauté. Les questions spécifiques étudiées par le Parlement ont été nombreuses cette année: le Parlement s'est penché sur les problèmes posés par la sécurité sociale des agents auxiliaires de la Communauté, l'accroissement de l'efficacité des interventions du Fonds social européen, les aspects sociaux de l'« initiative 1964 », l'harmonisation sociale, la situation du marché de l'emploi, la formation professionnelle en agriculture, l'assainissement des mines de soufre en Italie, les suites à donner à la Conférence européenne sur la sécurité sociale, ainsi que la protection des jeunes au travail.

a) Au cours de sa session de mai, le Parlement a examiné le rapport élaboré par M. Troclet (soc., Belgique), sur les aspects sociaux de la fusion des exécutifs. Ce rapport se prononce en faveur d'une solution consistant dans l'extension à tous les domaines sociaux de la compétence et des pouvoirs au niveau le plus haut reconnu à l'une des trois Communautés.

Intervenant dans le débat au nom du groupe socialiste, M. Dehousse (Belgique) regrette que la Commission unique ne comprenne plus de membre syndicaliste coopté et a insisté pour que l'œuvre de la Haute Autorité en matière de reconversion et de réadaptation soit poursuivie.

b) Au cours de sa session de novembre, le Parlement a consacré un long débat à l'exposé de la Commission de la C.E.E. sur l'évolution de la situation sociale dans la Communauté en 1964.

M. Pêtre (Belgique), au nom du groupe démocrate-chrétien, a insisté sur deux points qui lui paraissent particulièrement importants dans l'évolution sociale et culturelle: la politique en matière de loisirs populaires.

M. Merchiers (Belgique), au nom du groupe des libéraux et apparentés a insisté sur la nécessaire harmonisation des politiques sociales dans les six pays de la Communauté, tant en ce qui concerne les travailleurs sous contrat que les indépendants.

c) Au cours de sa session de juin, le Parlement a consacré un débat aux problèmes de l'harmonisation sociale, sur la base d'un rapport de M. Nederorst (soc., Pays-Bas).

Ce rapport constate qu'en règle générale, l'évolution sociale retient beaucoup moins l'attention des autorités responsables et de l'opinion publique que les autres secteurs. L'article 118 du Traité, qui est l'article-clé en matière sociale, charge la Commission exécutive de promouvoir une collaboration étroite entre les Etats membres dans le domaine social par des études et des avis. Il convient d'observer que, selon l'économie de cet article, l'interlocuteur de la Commission exécutive n'est pas le Conseil des Ministres, mais les six Ministres du Travail des Etats membres. En outre, la Commission exécutive n'a qu'un pouvoir d'avis, elle ne peut donner des directives. Le contenu « communautaire » de l'article 118 est donc très maigre, et les résultats obtenus en pâtissent naturellement. Toutefois, l'article 118 renvoie à d'autres articles du Traité qui permettent une politique sociale plus hardie. Tels sont les articles 121 (sécurité sociale des travailleurs migrants), 100 (directives

uitstrevend sociaal beleid mogelijk maken. Er zijn met name de artikelen 121 (sociale zekerheid van de migrerende arbeiders), 100 (richtlijnen voor het nader tot elkaar brengen van de wetgevende, reglementaire en administratieve bepalingen van de Lidstaten) en 235 (actiebevoegdheid van de Raad die zich eenparig uitspreekt op voorstel van de Commissie en na raadpleging van de Vergadering, over aangelegenheden die niet uitdrukkelijk in het Verdrag worden vermeld). Krachtens dit artikel 235 heeft de uitvoerende Commissie het actiegebied van het Europees sociaal Fonds verruimd.

In het verslag wordt een ruime interpretatie bepleit van artikel 118 en van de andere artikelen van het Verdrag die betrekking hebben op het sociale beleid.

Namens de christen-democratische fractie sprak de heer Pêtre, aansluitend op de beschouwingen van de verslaggever, eveneens de mening uit dat de Raad van Ministers en de regeringen van de Lidstaten niet evenveel aandacht wijden aan de ontwikkeling van de sociale vooruitgang als aan de economische vraagstukken. Hij drukt op de noodzakelijkheid de sociale vooruitgang parallel te laten verlopen met economische vooruitgang en aan artikel 118 een veel ruimere interpretatie te geven.

d) Tijdens de novemberzitting, wisselde het Parlement van gedachten over het gevolg dat, in uitvoering van artikel 118 van het Verdrag, moet worden gegeven aan de Europese conferentie over de sociale zekerheid.

De heer Troclet (soc., België), voorzitter van de Sociale Commissie, betreunde dat zoveel tijd is verlopen vóór de publicatie van de akten en documenten van de conferentie over de sociale zekerheid en vooraleer de uitvoerende commissie aan het Europese Parlement haar conclusies had kunnen voorleggen, evenals het actieprogramma dat zij daaraan had ontleend met het oog op haar eigen werkzaamheid. Hij vroeg dat de Uitvoerende Commissie al haar mogelijkheden zou aanwenden om een aanvang te maken met de uitvoering van het programma dat zij voor zichzelf had ontworpen nadat zij kennis had genomen van de werkzaamheden van de conferentie van 1962.

Zijnerzijds herinnerde de heer Pêtre (België) er namens de christen-democratische fractie aan dat de sociale zekerheid in staat moet zijn om, met eerbiediging van de maatregelen die het gevolg zijn van persoonlijke vooruitziendheid, de talrijke risico's te dekken die de evolutie van het menselijk leven met zich brengt.

Het is een verschijnsel van deze tijd dat de sociale zekerheid geleidelijk haar traditioneel gebied verlaat en een algemener karakter verkrijgt dan in het verleden. Een tweede verschijnsel heeft betrekking op het financieel belang van de door sociale zekerheid gedekte uitkeringen; van alle zijden wordt uiting gegeven aan de wens dat de uitkeringen van de sociale zekerheid derwijze berekend worden dat zij de betrokkene in ieder geval het sociaal minimum waarborgen, van welke aard het ongeluk dat hem treft ook mag zijn.

De heer Pêtre uitte verder nog de wens dat de Lidstaten hun sociale wetgeving meer afstemmen op communautaire criteria en zich daarbij laten leiden door het verlangen om de wetgevingen inzake sociale zekerheid te harmoniseren.

e) Tijdens de januarizitting besprak het Parlement het verslag dat namens de Sociale Commissie door de heer Troclet (soc., België) is uitgebracht over de ontwerp-aanbeveling van de E.E.G.-Commissie aan de Lidstaten inzake de arbeidsbescherming voor jeugdige personen.

In zijn verslag en in zijn uiteenzetting voor het Parlement wees de heer Troclet erop dat die aanbeveling, welke verwijst naar de artikelen 117 en 118 van het Verdrag, het

pour le rapprochement des dispositions législatives, réglementaires et administratives des Etats membres) et 235 (pouvoir d'action du Conseil statuant à l'unanimité sur proposition de la Commission et après consultation de l'Assemblée dans les matières non expressément visées par le Traité). C'est en vertu de cet article 235 que la Commission exécutive a étendu l'action du Fonds social européen.

Le rapport préconise une interprétation extensive de l'article 118 et des autres articles du Traité relatifs à la politique sociale.

M. Pêtre, parlant au nom du groupe démocrate-chrétien, a enchaîné sur les considérations du rapporteur et estime aussi que l'évolution du progrès social ne rencontre pas de la part du Conseil des Ministres et des gouvernements des Etats membres le même intérêt que les problèmes économiques. Il insiste sur la nécessité de maintenir les progrès sociaux parallèles aux progrès économiques, et de donner à l'article 118 une interprétation beaucoup plus extensive.

d) Au cours de la session de novembre, le Parlement a procédé à un échange de vues sur la suite à donner à la Conférence européenne sur la sécurité sociale, en application de l'article 118 du Traité.

M. Troclet (soc., Belgique), président de la Commission sociale a regretté le long délai qu'il a fallu avant de publier les actes et les documents de la conférence consacrée à la sécurité sociale et avant que la Commission exécutive ait pu présenter au Parlement européen les conclusions et le programme d'action qu'elle en avait extrait pour sa propre activité. Il a demandé que la Commission exécutive mette en œuvre toutes ses possibilités en vue d'entreprendre l'exécution du programme qu'elle s'est elle-même tracé, après avoir pris connaissance des travaux de la conférence de 1962.

De son côté, prenant la parole au nom du groupe démocrate-chrétien, M. Pêtre (Belgique) a rappelé que la sécurité sociale, tout en respectant les mesures propres à la prévoyance individuelle, doit pouvoir couvrir les nombreux risques que présente l'évolution de la vie humaine.

C'est un phénomène de notre temps, que la sécurité sociale sort progressivement de ses limites traditionnelles pour prendre un caractère beaucoup plus général que dans le passé. Un second phénomène concerne le niveau financier des prestations couvertes par la sécurité sociale; de tous côtés, on souhaite que les allocations de la sécurité sociale soient calculées de telle manière qu'elles offrent à l'assujetti, en tout état de cause et quel que soit le malheur qui le frappe, le minimum social.

M. Pêtre a encore exprimé le vœu de voir les Etats membres axer davantage leur législation sociale sur des critères communautaires, en s'inspirant également du souci d'harmoniser les législations en matière de sécurité sociale.

e) Au cours de la session de janvier, le Parlement a examiné le rapport présenté au nom de la Commission sociale par M. Troclet (soc., Belgique), sur le projet de recommandation de la C.E.E. aux Etats membres concernant la protection des jeunes au travail.

Dans son rapport et au cours de son intervention devant le Parlement, M. Troclet, a souligné que cette recommandation, qui se réfère aux articles 117 et 118 du Traité, cons-

voornaamste instrument is dat tot op heden is voorgelegd in verband met de harmonisering van het sociaal recht.

f) Tijdens de zitting van maart onderzocht het Parlement twee ontwerp-aanbevelingen van de E.E.G.-Commissie aan de Lidstaten; de eerste strekt ertoe de beroepsoriëntering uit te breiden, de tweede handelt over de actieprogramma's van de E.E.G.-Commissie betreffende het gemeenschappelijk beleid inzake beroepsvorming in 't algemeen en in de landbouw.

De heer Merchiers (lib., België) legde de nadruk op het feit dat de oriëntering aan de vorming moet voorafgaan. Er zijn twee vormen van oriëntering: de objectieve, die erin bestaat een zo ruim mogelijke documentatie aan te leggen over de plaatsingsmogelijkheden, en de subjectieve, bestaande in de individualisering van de onderzoekingsmethodes. Ten slotte brak de heer Merchiers een lans voor de uitwisseling onder de zes landen van hun ervaringen ter zake.

De heer Pêtre (christ.-dem., België) legde de nadruk op het fundamentele verschil tussen de beroepsoriëntering en de beroepsselectie. Hij steunt ten volle de inspanningen van de Commissie daar hij de mening is toegedaan dat een grondiger kennis van de toekomstmogelijkheden van de arbeidsmarkt de essentiële voorwaarde is voor een doelmatige politiek van tewerkstelling.

g) Ten slotte wijdde het Parlement tijdens zijn zitting van oktober een belangrijk debat aan de sanering van de zwavelmijnen in Italië. Dit vraagstuk betreft een der ontwikkelingsgebieden van de Gemeenschap. Sicilië, waar de Sociale Commissie van het Europese Parlement dit vraagstuk ter plaatse heeft onderzocht.

h) Eindelijk zij vermeld dat een Nederlands lid, de heer Laan (soc.), tijdens de zitting van maart, bij het onderzoek van een verslag over het gevolg dat in de Lidstaten is gegeven aan een aanbeveling van de E.E.G.-Commissie over de activiteit van de sociale diensten ten opzichte van de werknemers die zich in de Gemeenschap verplaatsen, bepaalde opmerkingen heeft gemaakt die België aanbelangen, in verband met de crisis in Limburg.

Hij maakte zijn beklag over het gebrek aan coördinatie tussen de plaatsingsbureaus die gevestigd zijn in het grensgebied van de twee provincies Limburg.

Hij sprak zijn verwondering uit over de discriminatie waarvan bij de jongste stakingen in Limburg blijkt zou gegeven zijn door strenger optreden tegen de buitenlandse mijnwerkers.

6. Bescherming van de gezondheid.

Het Europese Parlement sprak zich tijdens de verslagperiode onder meer uit over enkele gezondheidsproblemen, zoals de gevolgen van de samensmelting der executieven voor de vraagstukken betreffende arbeidsveiligheid, arbeidshygiëne en bescherming van de gezondheid, de aan ioniserende straling verbonden gevaren, de medische controle van werknemers, gevaarlijke stoffen en de schadeloosstelling van door beroepsziekte getroffen.

a) Tijdens de zitting van mei onderzocht het Parlement het verslag van de heer Pêtre (christ.-dem., België) nopens de gevolgen van de samensmelting der executieven voor de vraagstukken betreffende arbeidsveiligheid, arbeidshygiëne en bescherming van de gezondheid in het kader van de Europese Gemeenschappen.

De verslaggever herinnerde eraan dat de drie bestaande executieven inzake bescherming van de gezondheid en arbeidsveiligheid verschillende bevoegdheden bezitten die steunen op de bepalingen van de Verdragen van Parijs en van Rome.

tive l'instrument le plus important qui ait été présenté jusqu'à présent en ce qui concerne l'harmonisation du droit social.

f) Au cours de la session de mars, le Parlement a examiné deux projets de recommandation de la Commission de la C.E.E., aux Etats membres, tendant l'un à développer l'orientation professionnelle, l'autre les programmes d'action de la Commission de la C.E.E. en matière de politique commune de formation professionnelle en général et dans l'agriculture.

M. Merchiers (lib., Belgique) a insisté sur le fait que l'orientation doit précéder la formation. L'orientation se présente sous deux aspects: une orientation objective, c'est-à-dire établir une documentation aussi large que possible sur les possibilités de placement; l'orientation subjective, c'est-à-dire l'individualisation des méthodes de recherche. M. Merchiers a enfin plaidé en faveur de l'échange entre les six pays de leurs expériences en la matière.

M. Pêtre (dém.-chrét., Belgique) a insisté sur la différence fondamentale qui existe entre l'orientation professionnelle et la sélection professionnelle. Il appuie pleinement les efforts de la Commission, estimant qu'une connaissance plus approfondie des possibilités d'avenir du marché de l'emploi constitue la condition essentielle d'une politique efficace de l'emploi.

g) Le Parlement a consacré enfin, au cours de sa session d'octobre, un important débat à l'assainissement des mines de soufre en Italie. Ce problème intéresse une des régions sous-développées de la Communauté: la Sicile, problème que la Commission sociale du Parlement européen a étudié sur place.

h) Enfin, au cours de la session de mars, à l'occasion de l'examen d'un rapport sur les suites données par les Etats membres à une recommandation de la Commission de la C.E.E. concernant l'activité des services sociaux à l'égard des travailleurs se déplaçant dans la Communauté, signalons qu'un membre hollandais, M. Laan (soc.) a formulé certaines observations touchant la Belgique, en rapport avec la crise limbourgeoise.

Il s'est plaint du manque de coordination entre les bureaux de placement établis dans la région frontalière formée par les deux provinces limbourgeoises.

Il s'est étonné de la discrimination dont auraient été victimes les ouvriers mineurs étrangers au profit des ouvriers mineurs belges lors des grèves récentes au Limbourg.

6. La protection sanitaire.

Durant la période couverte par le rapport, le Parlement a été appelé à se prononcer sur différents problèmes de protection sanitaire, tels que les répercussions de la fusion des exécutifs sur les problèmes de la sécurité, de l'hygiène du travail et de la protection sanitaire, la protection contre les radiations ionisantes, le contrôle médical des travailleurs, et l'indemnisation des maladies professionnelles.

a) Au cours de sa session de mai, le Parlement a examiné le rapport de M. Pêtre (dém.-chrét., Belgique) sur les répercussions de la fusion des exécutifs sur les problèmes de la sécurité, de l'hygiène du travail et de la protection sanitaire, dans le cadre des Communautés européennes.

Le rapporteur a rappelé que dans le domaine de la protection sanitaire et de la sécurité du travail, les trois exécutifs actuellement en place ont des compétences différentes qui trouvent leur source dans les dispositions du Traité de Paris et du Traité de Rome.

De toekomstige gemeenschappelijke Commissie zal over bevoegdheden moeten beschikken die verreichend genoeg zijn om een harmonisch beleid ter zake voor te bereiden en om dit beleid na de fusie van de Gemeenschappen ook door te voeren. Bedoelde Commissie moet de beschikking krijgen over de vereiste middelen om op die weg verder te gaan. De harmonisatie moet opwaarts gericht zijn; het land met de strengste bepalingen en de grootste ervaring ter zake moet als voorbeeld dienen en de andere Lidstaten dienen zich te richten naar het land met de beste reglementering.

Ook de heer Troclet (soc., België) nam het woord tijdens het debat om de instemming van de socialistische fractie te betuigen met de opmerkingen van de verslaggever.

b) Tijdens de novemberzitting besprak het Parlement de voorstellen van richtlijnen van de E.E.G.-Commissie aan de Raad betreffende de toenadering van de wetgeving inzake gevaarlijke stoffen en preparaten.

De heer Moreau de Melen (christ.-dem., België) liet tijdens het debat een amendement op de redactie van de ontwerp-resolutie goedkeuren.

c) Tijdens de januarizitting werd bij het Parlement een ontwerp-aanbeveling aanhangig gemaakt betreffende de voorwaarden voor schadeloosstelling van door beroepsziekten getroffen.

Het advies van de sociale commissie werd opgesteld door de heer Troclet (soc., België). In dit advies wijdt de heer Troclet een grondige analyse aan de sociaalrechtelijke aspecten van die ontwerp-aanbeveling.

7. Culturele samenwerking.

Op het gebied van cultuur en wetenschap hield het Parlement zich uitvoerig bezig met het onderzoeksbeleid van Euratom, de verdere ontwikkeling der Europese scholen en de instelling van een Europees sportbrevet.

a) Wat Euratom betreft, wijdde het Parlement tijdens de meizitting een debat aan het tweede vijfjarenprogramma.

b) Tijdens de maartzitting beraadslaagde het Parlement over de vraagstukken die samenhangen met de verdere ontwikkeling van de Europese scholen. De basis van de bespreking vormde het wetenschappelijk zeer gefundeerde verslag van de heer Merten (soc., Duitsland), dat uitgebracht was ingevolge een op 24 maart 1965 door de heer Seifriz (Duitsland) namens de socialistische fractie ingediend voorstel van resolutie, waarin werd voorgesteld de tot universitaire studie voorbereidende Europese scholen uit te breiden tot andere dan de thans bestaande zes instellingen, met name in steden waar geen instellingen van de Gemeenschappen gevestigd zijn.

De Europese school is bestemd voor de kinderen van de ambtenaren en personeelsleden van de Gemeenschappen. Thans zijn er zes: Luxemburg (1 534 leerlingen), Brussel (1 792 leerlingen), Varèse (1 059 leerlingen), Mol (784 leerlingen), Karlsruhe (294 leerlingen), Bergen (129 leerlingen) (schooljaar 1965-1966).

Die scholen bestaan uit vier taalsecties, één voor elke officiële taal van de Gemeenschap. De scholen vertonen vijf bijzondere structurele kenmerken:

- a) absolute voorrang van het onderwijs in de moedertaal;
- b) onderricht, vanaf het begin van de leerplicht, dit wil zeggen vanaf de leeftijd van 6 jaar, van een tweede basistaal;

La future Commission unique devra détenir suffisamment de pouvoirs pour préparer une politique harmonieuse en la matière et pour la mettre en œuvre après la fusion des Communautés. Les moyens doivent lui être procurés qui lui permettent de s'engager plus avant dans cette voie. Cette harmonisation doit se faire vers le haut; le pays dont les dispositions sont les plus sévères et qui a accumulé le plus d'expérience devra servir d'exemple, et les autres États membres devront s'aligner sur le pays qui aura la meilleure réglementation.

M. Troclet (soc., Belgique) est également intervenu dans le débat, apportant l'accord du groupe socialiste sur les observations formulées par le rapporteur.

b) Au cours de la session de novembre, le Parlement a discuté des propositions de direction de la Commission de la C.E.E. au Conseil relatives aux rapprochements des législations concernant les substances et préparations dangereuses.

M. Moreau de Melen (dém.-chrét., Belgique) est intervenu dans ce débat et a fait adopter un amendement d'ordre rédactionnel au projet de résolution.

c) Au cours de la session de janvier, le Parlement a été saisi d'un projet de recommandation relatif aux conditions d'indemnisation des victimes de maladies professionnelles.

L'avis de la Commission sociale a été rédigé par M. Troclet (soc., Belgique). Dans cet avis, M. Troclet a analysé d'une façon approfondie les aspects de droit social que contient ce projet de recommandation.

7. La coopération culturelle.

Dans le domaine culturel et scientifique, le Parlement a porté un intérêt profond aux problèmes de la politique de recherche d'Euratom, du développement des écoles européennes et de la création d'un brevet sportif populaire européen.

a) En ce qui concerne l'Euratom, le Parlement a consacré pendant la session de mai, un débat au deuxième programme quinquennal.

b) Au cours de la session de mars, le Parlement a consacré un débat au problème des écoles européennes et à leur développement. La base de la discussion a été un rapport de M. H. Merten (soc., Allemagne) d'une réelle valeur scientifique, sur une proposition de résolution présentée le 24 mars 1965 par M. Seifriz (Allemagne), au nom du groupe socialiste, visant à étendre le système des écoles européennes préparant aux études de niveau universitaire au-delà du cadre des six établissements actuels, et notamment dans des localités qui ne sont pas le siège d'institutions des Communautés.

L'école européenne est l'école destinée aux enfants des fonctionnaires et agents des Communautés. Il existe actuellement six de ces écoles: Luxembourg (1 534 élèves), Bruxelles (1 792 élèves), Varèse (1 059 élèves), Mol (784 élèves), Karlsruhe (294 élèves), Bergen (129 élèves) (année scolaire 1965-1966).

Ces écoles sont divisées en quatre sections linguistiques afférentes à chaque langue officielle de la Communauté. Leurs particularités structurelles sont au nombre de cinq:

- a) priorité absolue de l'enseignement dans la langue maternelle;
- b) l'enseignement dès le début de la scolarité, c'est-à-dire à partir de 6 ans, d'une deuxième langue de base;

- c) tijdens de secundaire cyclus wordt het onderwijs van bepaalde vakken (geschiedenis en aardrijkskunde) in deze tweede basistaal verstrekt;
- d) gemeenschappelijke Europese cursussen voor sommige vakken;
- e) Europese sfeer van de school.

De zes Lidstaten hebben bij overeenkomst het statuut van de Europese school van 12 april 1957, met het daarbij aansluitende reglement betreffende het Europees baccalaureaat aangenomen. Na de instelling van de E.E.G. en Euratom werd een aanvullend protocol over de oprichting van andere Europese scholen ondertekend op 13 april 1962.

Het verslag bevat enkele interessante beschouwingen betreffende de leerlingen wier ouders Belg zijn. Het noteert onder meer :

- a) dat zeer veel Belgische gezinnen er de voorkeur schijnen aan te geven hun kinderen in eigen land naar school te sturen in plaats van naar de Europese school te Luxemburg;
- b) dat de Belgische kinderen het meest « geëuropeaniseerd » zijn, daar zij ondergebracht zijn in twee verschillende taalsecties, waarin de meerderheid der leerlingen een andere nationaliteit bezit (Franse en Nederlandse).

In dit verband zijn moeilijkheden gerezen met betrekking tot het onderwijs van de geschiedenis en de aardrijkskunde van België;

- c) dat de Belgische kinderen de Europese school te Brussel slechts mogen bezoeken wanneer de ouders ambtenaren van de Gemeenschap zijn of wanneer sommige plaatsen — waarvoor een *numerus clausus* bestaat — beschikbaar zijn.

In zijn slotresolutie verzoekt het Parlement de Lidstaten onverwijld het protocol betreffende de Europese scholen te bekrachtigen en aan te vullen ten einde de uitbreiding van die scholen in de plaatsen die niet de zetel zijn van instellingen van de Europese Gemeenschappen mogelijk te maken, eist het de oprichting van een pedagogisch instituut van de Europese scholen en belast het zijn Commissie voor onderzoek en cultuur ermee het onderzoek van de vraagstukken betreffende de Europese scholen voort te zetten, onder meer met het oog op het leggen van institutionele banden tussen die scholen en de Gemeenschap op het ogenblik van de samensmelting van de verdragen.

Tijdens de bespreking heeft de heer Moreau de Melen de steun van de christen-democratische fractie toegezegd aan het initiatief van de heer Seifriz. Hij vestigde nochtans de aandacht op sommige moeilijke problemen, zoals dat van de schoolboeken en het al te snel verloop van het onderwijzend personeel; hij sprak eveneens zijn bezorgdheid uit over de reïntegratie in de nationale scholen, van de leerlingen die middelbaar onderwijs gevolgd hebben in de Europese school. In dit verband juichte hij het initiatief tot oprichting van een Europees pedagogisch instituut toe, dat de oplossing van die problemen in de hand moet werken.

De heer P. De Clercq, woordvoerder van de liberalen en geestverwanten, sneed twee problemen aan : een verruiming van de mogelijkheid voor de kinderen van het gastland om tot de Europese scholen toegelaten te worden; het toevoegen van een technische afdeling aan de Europese scholen ten behoeve van de vreemde werknemers in de Gemeenschap.

c) Ten slotte behandelde het Parlement, eveneens tijdens de zitting van maart, een voorstel, ingediend door een lid van de Franse fractie van de « Union démocratique européenne », de heer Bernasconi, betreffende een Europees volkssportbrevet.

- c) l'enseignement au cours du cycle secondaire de certaines matières dans cette deuxième langue de base (histoire et géographie);
- d) cours européens communs pour certaines disciplines;
- e) atmosphère européenne de l'école.

Les six pays membres ont adopté, par convention, le statut de l'école européenne du 12 avril 1957 suivi du règlement sur le baccalauréat européen. Après la création de la C.E.E. et de l'Euratom, un protocole additionnel concernant la création d'autres écoles européennes a été signé le 13 avril 1962.

Le rapport contient plusieurs considérations intéressantes en ce qui concerne les élèves de parents belges. Il relève notamment :

- a) qu'un grand nombre de familles belges semble préférer envoyer leurs enfants à l'école de leur pays plutôt qu'à l'école européenne de Luxembourg;
- b) que ce sont les enfants belges qui sont le plus « européens », étant répartis dans deux différentes sections linguistiques dont la majorité des élèves appartiennent à une autre nationalité (France et Pays-Bas).

A ce sujet, des difficultés sont apparues en ce qui concerne l'enseignement de l'histoire et de la géographie de la Belgique;

- c) que les enfants belges ne peuvent fréquenter l'école de Bruxelles que si les parents sont fonctionnaires de la Communauté ou que si certaines places limitées par un *numerus clausus* sont disponibles.

Dans sa résolution finale, le Parlement demande aux Etats membres de ratifier sans délai le protocole sur les écoles européennes et de le compléter en vue de permettre l'extension de ces écoles dans les localités qui ne sont pas le siège d'institutions des Communautés européennes, réclame la création d'un institut pédagogique des écoles européennes et charge sa Commission de la recherche et de la culture de continuer l'examen des problèmes relatifs aux écoles européennes, en vue notamment d'établir entre ces écoles et la Communauté, lors de la fusion des traités, des liens institutionnels.

Au cours du débat, M. Moreau de Melen a apporté l'appui du groupe démocrate-chrétien à l'initiative de M. Seifriz. Il a toutefois attiré l'attention sur la difficulté de certaines questions telles que les manuels scolaires et la rotation trop rapide des professeurs. Il s'est également inquiété de la réintégration dans les écoles nationales des élèves qui ont suivi les cours secondaires de l'école européenne. Dans cet ordre d'idées, il a applaudi l'initiative de créer un institut pédagogique européen qui pourrait faciliter la solution de ces problèmes.

M. P. De Clercq, porte-parole du groupe des libéraux et apparentés, a abordé deux points : l'extension de la possibilité pour les enfants du pays d'accueil d'être admis dans les écoles européennes; l'adjonction aux écoles européennes de sections techniques à l'intention des travailleurs étrangers dans la Communauté.

c) Enfin, au cours de cette même session de mars, le Parlement a examiné une proposition émanant d'un membre du groupe français de l'Union démocratique européenne, M. Bernasconi, relative à la création d'un brevet sportif populaire européen.

De heer Moreau de Melen (christ.-dem., België) mengde zich in de bespreking. Hij verleent zijn volledige en onvoorwaardelijke steun aan het voorstel, maar meent dat de activiteit van de Gemeenschap op dat gebied toch gecoördineerd zou dienen te worden met die van de Raad van Europa en dat de Regeringen van de Zes vooraf met de nationale sportverenigingen de voorwaarden voor het toekennen van de diploma's zouden moeten bespreken.

**

Ofschoon de mei-, juni- en oktoberzittingen 1966 buiten het bestek van dit verslag vallen, achten wij het dienstig er enkele regels aan te wijden om het actualiteitskarakter van dit verslag te onderstrepen. Tijdens de meizitting 1966 wijdde de heer Dupont (christ.-dem., België) een belangrijk verslag aan het landbouwbeleid, waarin hij de voorstellen behandelt van de E.E.G.-Commissie aan de Raad in verband met de vaststelling van een gemeenschappelijke prijs voor melk en zuivelprodukten, rundsvlees, rijst, suiker, oliehoudende zaden en olijfolie en in verband met sommige specifieke maatregelen in de suiker- en melksector. De voorstellen ter zake zullen moeten aangepast worden aan de op 11 mei jl. gesloten landbouwovereenkomsten.

Anderzijds droeg de heer De Winter (christ.-dem., België) tijdens de junizitting 1966 het verslag voor over het XIVe algemeen verslag van de Hoge Autoriteit der E.G.K.S. Dit document gaf aanleiding tot een uitvoerige gedachtenwisseling.

Tijdens dezelfde zitting droeg de heer Pêtre (christ.-dem., België) namens de sociale commissie een verslag voor over de sociale aspecten van de omschakeling. Dit verslag vormde een belangrijke bijdrage tot het debat over het streekbeleid van de Gemeenschap.

Nog tijdens dezelfde zitting stelde de heer Hougardy (lib., België) namens de Commissie voor de energie een verslag op over het eerste indicatieve programma voor de Europese Gemeenschap voor atoomenergie.

Tijdens de oktoberzitting 1966 droeg de heer Leemans (christ.-dem., België) namens de Commissie voor de energie een verslag voor over het beleid van de Gemeenschap inzake olie en aardgas. De heer Hougardy (lib., België) voerde het woord tijdens deze bespreking.

Bovendien stelde de heer Breyne (soc., België) tijdens dezelfde zitting, namens de Commissie voor de interne markt een verslag op in verband met een ontwerp-richtlijn betreffende de vrije keuze van de landbouwers tussen de verschillende kredietvormen.

HOOFDSTUK III.

Toekomstperspectieven van het Europese Parlement.

Het Europese Parlement staat op een keerpunt.

In de eerste plaats moet worden vastgesteld dat het, ingevolge de crisis die de Gemeenschappen tijdens de tweede helft van 1965 hebben lam gelegd, een nederlaag heeft geleden.

Met geen woord meer wordt er in de Luxemburgse akkoorden van januari 1966 nog gewag gemaakt van een eventuele uitbreiding van de bevoegdheden van het Parlement. De voorstellen van de executieve Commissie er toe strekkende aan het Parlement medezeggenschap te verlenen in de goedkeuring van de begrotingen der drie gemeenschappen werden reeds geschrapt in het memorandum van de Commissie van 22 juli 1965.

De enorme bedragen, die nu reeds naar het Europese landbouwfonds vloeien en die in de toekomst in aanzienlijke

M. Moreau de Melen (dém.-chrét., Belgique) est intervenu dans le débat. Tout en apportant son plein et entier appui à la proposition, il estime qu'il faudrait coordonner l'activité de la Communauté dans ce domaine avec celle du Conseil de l'Europe, et que les Gouvernements des Six devraient discuter préalablement avec les associations sportives nationales des conditions d'octroi de diplômes.

**

Bien que les sessions qui ont eu lieu en mai, en juin et en octobre 1966 n'appartiennent plus à ce rapport, nous estimons opportun d'y consacrer quelques lignes, afin de conserver à ce rapport son actualité. Au cours de la session de mai 1966, M. Dupont (dém.-chrét., Belgique) a présenté un important rapport sur la politique agricole, concernant les propositions de la Commission de la C.E.E. au conseil sur l'établissement d'un niveau commun des prix pour le lait et les produits laitiers, la viande bovine, le riz, le sucre, les graines oléagineuses et l'huile d'olive, et sur certaines mesures spécifiques dans le secteur du sucre et du lait. Ces propositions devront être adaptées aux accords agricoles intervenus le 11 mai dernier.

D'autre part, au cours de la session de juin 1966, M. De Winter (dém.-chrét., Belgique) a présenté le rapport sur le XIVe Rapport général de la Haute Autorité de la C.E.C.A. Ce document a donné lieu à un très long échange de vues.

Au cours de la même session, M. Pêtre (dém.-chrét., Belgique), a présenté, au nom de la Commission sociale, le rapport sur les aspects sociaux de la reconversion. Ce rapport a constitué une contribution importante au débat sur la politique régionale de la Communauté.

Au cours de cette même session, M. Hougardy (lib., Belgique) a rédigé le rapport au nom de la Commission de l'énergie sur le premier programme indicatif pour la Communauté européenne de l'énergie atomique.

Au cours de la session d'octobre 1966, M. Leemans (dém.-chrét., Belgique) a présenté le rapport au nom de la Commission de l'énergie sur la politique de la Communauté en matière de pétrole et de gaz naturel. M. Hougardy (lib., Belgique) est intervenu dans cette discussion.

D'autre part, au cours de la même session, M. Breyne (soc., Belgique) a rédigé le rapport, au nom de la Commission du marché intérieur, relatif à un projet de discussion concernant le libre accès des agriculteurs aux diverses formes de crédit.

CHAPITRE III.

Perspectives d'avenir du Parlement européen.

Le Parlement européen se trouve à un tournant.

Il faut constater en premier lieu qu'il a subi une défaite après la crise qui a paralysé les Communautés au cours de la deuxième moitié de l'année 1965.

Les accords de Luxembourg de janvier 1966 ne font aucune allusion à une extension éventuelle des compétences du Parlement. Les propositions de la Commission exécutive visant à accorder au Parlement un pouvoir de contrôle dans l'approbation des budgets des trois communautés ne figuraient déjà plus dans le memorandum de la Commission en date du 22 juillet 1965.

Les sommes énormes dont le Fonds agricole européen dispose déjà et qui augmenteront encore considérablement

mate zullen stijgen, zullen door de Raad van Ministers zonder effectieve parlementaire controle worden gehanteerd.

Wel hebben de nationale parlementen nog een zeker — formeel — toezicht op de toelagen die zij via de nationale begrotingen aan de Europese Fondsen toekennen, doch op de concrete aanwending van die gelden, en op de door de Gemeenschappen beheerde geldmiddelen, die in de toekomst aanzienlijk in omvang zullen toenemen, moeten de nationale parlementen machteloos toekijken en het Europese Parlement zal niet over de nodige bevoegdheid beschikken om tegen een beslissing van de Raad van Ministers op te komen.

Ook de steeds aangroeiende communautaire wetgeving ontsnapt volledig aan het toezicht van de nationale Parlementen en dit wordt niet gecompenseerd door een Europese Parlement, dat slechts adviezen mag uitbrengen.

Zoals een Nederlandse afgevaardigde het op 20 oktober jl. voor het Europese Parlement verklaarde: « In de Raad van Ministers worden ten slotte door zes mensen de regels vastgelegd die voor circa 180 miljoen Europeanen gelden ».

Dit institutionele gebrek aan evenwicht, dat ontegensprekelijk de normale democratische besluitvorming in de Gemeenschap in het gedrang brengt, wordt dermate zorgwekkend, en op begrotingsgebied dermate ondraaglijk, dat stemmen opgegaan zijn om de nationale parlementen op enigerlei manier in staat te stellen op het beleid van de Gemeenschap een democratische controle uit te oefenen.

Elk besluit van de communautaire organen zou aan de goedkeuring van de zes nationale parlementen dienen te worden onderworpen (zoals bijvoorbeeld geschiedt voor de klassieke internationale verdragen). Een dergelijke procedure zou echter regelrecht indruisen tegen de communautaire opzet van de Europese verdragen, « die de overgang van bevoegdheden van nationaal naar Europees niveau » in de hand hebben willen werken (zie verslag van de heer Illerhaus nopens de actuele positie van het Europese Parlement; *Stuk* n° 116, 1966-1967, blz. 5).

De heer Dehousse, in de opgemerkte rede die hij op 19 oktober jl. voor het Europese Parlement heeft gehouden, heeft tegen dergelijke opzet gewaarschuwd.

De akkoorden van Luxemburg houden nog andere gevaren in voor het Europese Parlement. In zijn verslag over deze akkoorden, voorgedragen tijdens de zitting van maart 1966, heeft de heer Metzger (soc., Duitse Bondsrepubliek), erop gewezen dat, waar punt 2 van de heptaloog aanbeveelt dat de voorstellen die de Executieve Commissie aan de Raad doet niet openbaar zouden worden gemaakt vooraleer zij formeel bij deze aanhangig zijn gemaakt, dit in geen geval kan doelen op de voorstellen, die de Commissie aan het Parlement zou voorleggen.

Met andere woorden, er kan geen sprake zijn de Commissie te beletten, voordat zij voor de Raad is gekomen, het Parlement te raadplegen. Ten slotte is de Commissie, krachtens artikel 144 van het Verdrag van de E.E.G., verantwoordelijk voor het Parlement. Het feit echter, dat de Raad en de Commissie tot dusver nog niet eens onderhandelingen hebben aangeknoopt over de heptaloog, zoals door artikel 162 van het E.E.G.-Verdrag is geboden, laat dit punt in de onzekerheid.

Ten slotte is ook het Verdrag over de samensmelting van de drie executieven voor het Europese Parlement nadelig uitgevallen. Dit werd duidelijk door bovenvermeld verslag van de heer Illerhaus in het licht gesteld.

Dit geldt voor de begrotingsprocedure « omdat de Commissie van de vier voorzitters, die in het kader van de E.G.K.S. als begrotingsautoriteit optreedt en waarin de voorzitter van het Europese Parlement een zetel en een stem heeft, haar bevoegdheden aan de Raad van Ministers verliest » (blz. 4).

*
**

à l'avenir, seront utilisées par le Conseil de Ministres sans contrôle parlementaire effectif.

Sans doute les parlements nationaux exercent-ils encore, par le canal des budgets nationaux, un certain contrôle formel sur les subventions qu'ils accordent aux Fonds européens, mais ils ne disposent d'aucun pouvoir d'intervention en ce qui concerne l'utilisation concrète de ces fonds et des ressources gérées par les communautés, fonds et ressources qui augmenteront encore considérablement à l'avenir; il s'ensuit que le Parlement européen n'aura pas la compétence nécessaire pour s'opposer à une décision du Conseil de Ministres.

La législation communautaire, qui ne fait que croître, échappe totalement au contrôle des parlements nationaux et cet état de choses, n'est pas contrebalancé par l'intervention d'un Parlement européen, ce dernier n'étant habilité qu'à formuler des avis.

Comme l'a déclaré un délégué néerlandais le 20 octobre dernier, au Parlement européen: « Au conseil de Ministres, six personnes élaborent des règles applicables à environ 180 millions d'européens ».

Ce déséquilibre institutionnel qui, incontestablement met en péril la procédure démocratique communautaire en matière de décision est tellement préoccupant et tellement insoutenable du point de vue budgétaire que des voix se sont fait entendre, afin que les parlements nationaux soient d'une manière ou d'une autre, mis en mesure d'exercer sur la politique de la Communauté un contrôle démocratique.

Toute décision des organes communautaires devrait être soumise à l'approbation des six parlements nationaux (comme, par exemple, cela se fait pour les conventions internationales classiques). Une telle procédure serait en opposition directe avec l'optique communautaire des traités européens, lesquels sont destinés à favoriser « le transfert de compétences du niveau national au niveau européen » (voir le rapport de M. Illerhaus sur la position actuelle du Parlement européen; *Doc.* n° 118, 1966-1967, p. 5).

Dans le discours insigne qu'il a prononcé le 19 octobre dernier devant le Parlement européen, M. Dehousse a mis en garde contre pareille intention.

Les accords de Luxembourg recèlent encore d'autres dangers pour le Parlement européen. Dans son rapport sur ces accords, présenté au cours de la session de mars 1966, M. Metzger (soc., République fédérale d'Allemagne) a fait observer que si le point 2 de l'heptaloog recommande que les propositions faites par la Commission exécutive au Conseil ne soient pas rendues publiques avant qu'il n'en soit saisi formellement, cette recommandation ne peut en aucun cas viser les propositions que la Commission soumettrait au Parlement.

En d'autres termes, il ne peut être question d'empêcher la Commission de consulter le Parlement avant d'avoir été entendue par le Conseil. Aux termes de l'article 144 du Traité de la C.E.E. c'est la Commission qui est finalement responsable devant le Parlement. Le fait que jusqu'à présent le Conseil et la Commission n'ont pas entamé de négociations sur l'heptaloog, comme le prescrit l'article 162 du Traité de la C.E.E., laisse planer l'incertitude sur ce point.

Enfin, le Traité sur la fusion des trois exécutifs a également tourné au désavantage du Parlement européen. Le rapport précité de M. Illerhaus l'a montré clairement.

Cela vaut pour la procédure budgétaire « car la Commission des quatre présidents, qui joue le rôle d'autorité budgétaire dans le cadre de la C.E.C.A. et dans laquelle le président du Parlement européen siège avec voix délibérative, perd tous ses pouvoirs au profit du Conseil de Ministres » (p. 4).

*
**

In een rede, waarop reeds hierboven is gezinspeeld, uitgesproken ter gelegenheid van de discussie van het rapport van Mevr. Strobel (soc., Duitse Bondsrepubliek) over het IX^{de} Algemene Verslag van de E.E.G. over de activiteit van de Gemeenschap (Doc. n° 110, 1966-1967), heeft senator Dehousse op 19 oktober jl. een oproep gedaan om het Europese Parlement op het internationale forum te revaloriseren.

In de eerste plaats heeft hij op de noodzakelijkheid gewezen het politiek karakter van het Parlement te benadrukken. Hij stelt vast dat het Parlement geen debatten meer houdt over de internationale problemen, bijvoorbeeld over het Duitse vraagstuk, dat toch de kern van de Europese problematiek raakt.

In de tweede plaats moet volgens hem de toepassing van het communautaire recht in de zes landen worden bevorderd.

In de derde plaats moet het Parlement onversaagd op de bres staan voor de verdediging van de communautaire beginselen, waaruit het zijn bestaansreden put.

*
**

De leden van het Europese Parlement voelen, meer dan wie ook, de noodzakelijkheid van een hernieuwing. Niet minder dat vier ontwerpen-resoluties werden ingediend nopens de democratisering van de Europese Gemeenschap, de versterking van de parlementaire verantwoordelijkheid en de duidelijke afbakening van de taken van de verschillende organen van de E.E.G.

Deze resoluties waren de aanleiding tot een nieuwe bezinning; hiervan getuigt het reeds geciteerde verslag van de heer Illerhaus nopens de positie van het Europese Parlement in het licht van de recente institutionele ontwikkeling van de Europese Gemeenschappen, uitgebracht op 17 oktober jl. en dat in het Parlement aanleiding gaf tot een uitvoerig debat op 20 oktober 1966.

In dit verslag wordt onderstreept dat het Europese Parlement, « als vertegenwoordiging van de volkeren en als centrum waarin de publieke opinie haar neerslag vindt, het gemeenschapsorgaan is dat de politieke stromingen in de verschillende landen in zich kan verenigen en tot een gemeenschappelijke wil kan samenvoegen » (blz. 5). Er is reeds herhaaldelijk gezegd dat dit element niet voldoende tot zijn recht komt, daar het Parlement bij de rechtsvorming en de begrotingsprocedure alleen advies kan uitbrengen en voorstellen kan doen. Een hervorming op dit gebied zal slechts kunnen gebeuren met de samensmelting van de drie gemeenschappen, en deze samensmelting zal ten slotte slechts kunnen gebeuren indien de zes landen instemmen met de uitbouw van een politiek Europa, « waarin de Europese volksvertegenwoordiging, bij rechtstreekse verkiezing, haar politieke rol zal kunnen vervullen » (blz. 12).

Ten slotte is de ziekte, waaraan het Europese Parlement lijdt, te wijten aan het uitblijven van de grote stap naar een federaal Europa. Deze stap zal eens moeten worden gezet, zoniet is de Gemeenschap veroordeeld tot afbrokkeling en langzame dood. Doch zover zijn we nog niet. In afwachting, formuleert het verslag Illerhaus voorstellen, waarbij de huidige onvolmaakte institutionele structuur kan worden verbeterd. Deze voorstellen zijn opgenomen in de resolutie die het Parlement als besluit van het debat op 20 oktober jl. heeft goedgekeurd, en worden hieronder weergegeven :

a) Het Parlement verzoekt de E.E.G.-Commissie crop toe te zien dat het Europese Parlement over alle maatregelen van politiek belang wordt geraadpleegd, en wel ongeacht de rechtsvorm van de voorgestelde maatregelen en

Dans un discours auquel il a déjà été fait allusion ci-dessus et qui fut prononcé à l'occasion de la discussion du rapport de Mme Strobel (soc., République fédérale d'Allemagne) relatif au IXe Rapport général de la Commission de la C.E.E. sur l'activité de la Communauté (Doc n° 110, 1966-1967), le sénateur Dehousse a lancé, le 19 octobre dernier, un appel en vue de revaloriser le Parlement européen devant l'opinion publique internationale.

Il a insisté tout d'abord sur la nécessité de souligner le caractère politique du Parlement. Il constate que le Parlement s'abstient actuellement de tout débat sur les problèmes internationaux comme, par exemple, la question allemande, alors que cette dernière constitue cependant le nœud du problème européen.

Ensuite, il a exprimé l'avis qu'il convenait de favoriser l'application du droit communautaire dans les six pays.

Enfin, il a émis le vœu que le Parlement soit sans discontinuer sur la brèche pour défendre les principes communautaires, auxquels il doit sa raison d'être.

*
**

Les membres du Parlement européen perçoivent, plus que quiconque, la nécessité d'un renouvellement. Pas moins de quatre projets de résolution ont été déposés, concernant la démocratisation de la Communauté européenne, le renforcement de la responsabilité parlementaire et la délimitation précise des tâches des différents organes de la C.E.E.

Ces résolutions ont provoqué une nouvelle prise de conscience, dont témoigne le rapport précité de M. Illerhaus sur la position du Parlement européen à l'égard de l'évolution institutionnelle récente des Communautés européennes; ce rapport, présenté le 17 octobre dernier, a donné lieu, le 20 octobre 1966, à un large débat au Parlement.

Il y est souligné que le Parlement européen « en tant que représentation des peuples et foyer de cristallisation de l'opinion publique, est l'organe communautaire qui peut rassembler en son sein les courants politiques des pays membres et les fondre en une volonté commune » (p. 5). A plusieurs reprises déjà, il a été dit que cet élément n'est pas assez mis en valeur, le Parlement ne pouvant, tant en matière de formation du droit que de procédure budgétaire, qu'émettre des avis et faire des propositions. Une réforme en la matière ne pourra être menée à bien que par la fusion des trois communautés et cette fusion ne pourra être réalisée, en fin de compte, que si les six pays s'accordent sur la construction d'une Europe politique, « où la représentation européenne du peuple, par élection directe, pourra remplir son rôle politique » (p. 12).

Enfin, le mal dont souffre le Parlement européen est dû au retard intervenant dans le franchissement de l'importante étape vers une Europe fédérale. Cette étape, il faudra la franchir un jour, sinon la Communauté est condamnée à l'effritement et à la mort lente. Nous n'en sommes toutefois pas encore là. En attendant, le rapport Illerhaus formule un certain nombre de propositions propres à améliorer la structure institutionnelle, actuellement imparfaite. Ces propositions sont reprises dans la résolution que le Parlement a approuvée le 20 octobre dernier en conclusion des débats et dont voici la teneur :

a) Le Parlement invite la Commission de la C.E.E. à veiller à ce que le Parlement européen soit consulté sur toutes les mesures politiquement importantes et cela sans considération de la forme juridique des mesures proposées

ongeacht de vraag of de raadpleging van het Europese Parlement al dan niet uitdrukkelijk in het Verdrag of in de eventuele basisverordening is voorgeschreven:

b) Het Parlement constateert dat de E.E.G.-Commissie op grond van het Verdrag verplicht is het Parlement opnieuw te raadplegen, telkens wanneer de Raad besluit moet nemen over voorstellen die tevoren aan het Parlement met een essentieel andere of tegenovergestelde inhoud waren voorgelegd;

c) Het Parlement besluit in zijn resoluties, waarbij voorstellen van de E.E.G.-Commissie worden gewijzigd, steeds uitdrukkelijk te verzoeken wijzigingsvoorstellen overeenkomstig artikel 149, tweede lid, van het Verdrag over te nemen.

Krachtens artikel 149, lid 2, kan de Commissie, zolang de Raad geen besluit heeft genomen, haar oorspronkelijk voorstel wijzigen, met name ingeval de Vergadering omtrent dit voorstel is geraadpleegd.

d) Het Parlement besluit voorts bij belangrijke voorstellen van de E.E.G.-Commissie in zijn resoluties, voor zover deze wijzigingsvoorstellen bevatten, zijn bevoegde commissie te verzoeken aandachtig na te gaan of de E.E.G.-Commissie wijzigingsvoorstellen van het Europese Parlement overeenkomstig artikel 149, tweede lid, van het E.E.G.-Verdrag in haar oorspronkelijke voorstel overneemt en bij het Parlement eventueel hierover verslag uit te brengen.

e) Het Parlement verlangt, wanneer de Raad zijn wijzigingsvoorstellen niet overneemt, van de redenen die daarvoor en eventueel voor het van zijn voorstellen afwijkende voorstel van de Commissie worden aangevoerd, op passende wijze te worden verwittigd.

f) Het Parlement herinnert eraan dat de E.E.G.-Commissie ook voor haar optreden in de zittingen van de Raad politiek volledig verantwoordelijk is jegens het Europese Parlement.

g) Het Parlement verzoekt de E.E.G.-Commissie, ten behoeve van een duidelijke afbakening van de verantwoordelijkheid tijdens de onderhandelingen in de Raad, de haar krachtens het eerste lid van artikel 149 verleende positie ten volle te gebruiken, om zich tegen oplossingen te verzetten die zij politiek niet kan verantwoorden en bijgevolg zo nodig af te wachten of de Raad erin slaagt, haar voorstellen met algemene stemmen te wijzigen.

Krachtens artikel 149, eerste lid, kan de Raad een voorstel van de Commissie slechts met eenparigheid van stemmen amenderen. Het Verdrag heeft dus de Commissie een stevige onderhandelingspositie gewaarborgd.

*
**

Ten slotte een laatste woord over het huidige representatieve karakter van het Europese Parlement. Op dit gebied loopt het mank met de Italiaanse delegatie. Daar de politieke fracties van het Italiaanse Parlement er niet in geslaagd zijn, sinds de jongste verkiezingen op 28 april 1963, over een proportionele verdeling van zijn kandidaten voor het Europese Parlement akkoord te geraken, is de Italiaanse delegatie sindsdien ongewijzigd gebleven, met het gevolg dat zij niet-herkozen leden telt, en dat de leden die inmiddels zijn overleden niet werden vervangen. De niet-herkozen leden kunnen lid blijven van het Europese Parlement krachtens een bepaling van het Reglement, waarbij de afgevaardigde in functie kan blijven tot het tijdstip waarop zijn vervanger wordt aangewezen. Dit schept nochtans een onge-

et sans se préoccuper de savoir si le Traité ou le règlement de base prévoit expressément la consultation du Parlement.

b) Le Parlement constate qu'en vertu du Traité, la Commission de la C.E.E. est tenue de demander une nouvelle consultation du Parlement européen chaque fois que le Conseil doit statuer sur des propositions qui ont été soumises antérieurement au Parlement européen avec un contenu essentiellement différent ou contraire;

c) Le Parlement décide, dans ses résolutions modifiant les propositions de la Commission de la C.E.E., d'inviter régulièrement et de manière expresse cette Commission à faire siennes les propositions de modification du Parlement conformément à l'alinéa 2 de l'article 149 du Traité.

Aux termes de l'article 149, alinéa 2, tant que le Conseil n'a pas statué, la Commission peut modifier sa proposition initiale, notamment dans le cas où l'Assemblée a été consultée sur cette proposition.

d) Le Parlement décide en outre, dans ses résolutions qui prévoient des modifications à des propositions importantes de la Commission de la C.E.E., d'inviter sa commission compétente à contrôler attentivement si, conformément à l'article 149, deuxième alinéa, du Traité de la C.E.E., la commission de la C.E.E. reprend dans sa proposition initiale les propositions de modifications présentées par le Parlement européen et, le cas échéant, à lui faire rapport à ce sujet.

e) Le Parlement demande que, lorsque ses propositions de modification ne sont pas reprises par le Conseil, il soit informé de manière appropriée des motifs qui ont déterminé la décision du Conseil ainsi que, le cas échéant, des motifs qui ont amené la Commission à présenter un projet qui s'écarte des propositions du Parlement.

f) Le Parlement rappelle que la Commission de la C.E.E. porte, devant le Parlement européen, la pleine responsabilité politique de son attitude lors des sessions du Conseil.

g) Le Parlement invite la Commission de la C.E.E., dans l'intérêt d'une démarcation nette des responsabilités lors des négociations au Conseil, à se servir pleinement de la position qui lui est impartie par l'article 149, alinéa 1, du Traité, afin de s'opposer à des solutions dont elle ne peut accepter la responsabilité politique et ainsi, le cas échéant, d'attendre que le Conseil soit en mesure de modifier ses propositions à l'unanimité.

Aux termes de l'article 149, premier alinéa, le Conseil ne peut amender une proposition de la Commission que statuant à l'unanimité. Le Traité a donc assuré à la Commission une base solide de négociation.

*
**

Enfin, un dernier passage aura pour sujet la représentativité actuelle du Parlement européen. La situation dans laquelle se trouve la délégation italienne est malsaine. Comme, depuis les dernières élections du 28 avril 1963, les groupes politiques du Parlement italien ne sont pas parvenus à se mettre d'accord sur une répartition proportionnelle des candidats aux sièges du Parlement européen, la délégation italienne est restée inchangée depuis lors et il en résulte qu'elle compte des membres qui n'ont pas été réélus et que les membres qui sont décédés entre-temps n'ont pas été remplacés. Les membres non réélus peuvent rester membres du Parlement européen en vertu d'une disposition du règlement, laquelle autorise un membre à rester en fonction jusqu'au moment de la désignation de son rem-

zonde toestand. Een voorstel om het lidmaatschap van een niet-herkozen parlementair tot zes maanden na het verlies van het mandaat te beperken werd tijdens de junizitting niet aangenomen. Een bemiddelingsvoorstel van de Belgische senator De Winter om deze termijn van respijt tot één jaar uit te breiden kende evenmin succes. Van het Europese Parlement wordt nochtans verwacht, wil het zichzelf respecteren, dat het aan deze kiese zaak bij de opening van het volgende zittingsjaar een oplossing zal geven.

De Verslaggever,
A. DE GRyse.

plaçant. Il en résulte pourtant une situation malsaine. Une proposition tendant à limiter à six mois, à partir de la perte du mandat, la qualité de membre d'un parlementaire non réélu n'a pas été adoptée au cours de la session de juin. Une proposition intermédiaire du sénateur belge, M. De Winter, en vue de porter à un an ce délai, a connu le même sort. Si le Parlement européen entend se respecter lui-même, on attend de lui qu'il trouve une solution à ce problème lors de l'ouverture de la prochaine session.

Le Rapporteur,
A. DE GRyse.
